

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnistvu prejemani:	
celo leto naprej K 24—		celo leto naprej K 22—	
pol leta „ 12—		pol leta „ 11—	
četrt leta „ 6—		četrt leta „ 5:50	
na mesec „ 2—		na mesec „ 1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej K 25—		celo leto naprej K 30—	
pol leta „ 13—		za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta „ 6:50		celo leto naprej K 35—	
na mesec „ 2:30			

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali zaamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Obstrukcija. — Proračunski odsek v permanenci.

Dunaj, 14. januarja.

Proračunski odsek je od včeraj dopoldne v permanenci. Boriti se ima z obstrukcijo čeških agrarcev in radikalcev. Argumenti obstrukcionistov so prilično naslednji: Grof Stürgkh je doživel v mešani komisiji, katere kompromis je moral akceptirati brez ugovora, akoravno ga je v zaupnem pogovoru proglašal za »pernicijozen«, odločilen poraz. Njegovo stališče je tako omajano, da treba le sunka in celi kabinet sfrči. Stürgkha treba gnati v režim § 14. (katerega se po dogodkih v mešani komisiji ravnotako boji, kakor je po preje nanj deloval), s katerega se več ne more povrniti na ministrsko klop državnega zbora. Na zunaj proglašajo obstrukcija, da hoče s svojo taktiko odpraviti upravno komisijo na Češkem, neprijatelji pa jo dolže, da so njeni pravi nagibi mnogo realnejši in materialnejši in da hoče le izsiliti od vlade nekatere koncesije, ki se dajo izraziti s številkami.

Ako premostrimo argumente, ki jih obstrukcionisti navajajo, moramo reči, da so pogrešeni. Taktika čeških obstrukcionistov ne bo pospešila Stürgkhovega padca, temveč ima kaj lahko za posledico, da se položaj kabineta še za dolgo časa vzdriži. Faktum je, da pomeni kompromis mešane komisije za grofa Stürgkha naravnost katastrofalni poraz. In to v dvojnem oziru. Predvsem se je pokazalo, da je proti njemu cela gosposka zbornica, katere taktika je od vsega začetka stremila za tem, ugnati kabinetnega šefa v kot, iz katerega ni izhodišča. Grof Stürgkh je pred kompromisom kapituliral. Izdal je s tem interese svojih strank iz poslanske zbornice, ki so se bile po njegovi volji angažirale za eksistenčni minimum 1200 K in katere so morale potem v mešani komisiji ugrizniti v kisllo jabolko zvišanega eksistenčnega minimuma. Kompromis pomeni politični triumf radikalnih opozicijskih strank v parlamentu, triumf, kateremu asistira ministrski predsednik. Jezo Stürgkhove ve-

čine, njegovega »Nationalverbanda«, krščanskih socialistov in Poljakov lahko razumemo. Že danes popoldne se je pri ministrskem predsedniku oglasila slavnostna deputacija krščansko - socialne stranke s samim dunajskim županom dr. Weisskirchnerjem na čelu, da se pritoži nad njegovim postopanjem. Dveurna konferenca je bila baže silno burna. Pametna in trezno računajoča opozicija bi morala vsa ta dejstva drugače uvaževati, kakor to delajo obstrukcionisti. Edina uspešna opozicijska taktika v danem položaju je pač, počakati, da se stvari same razvijejo. Kontakt med Stürgkhom in njegovimi strankami se ruši, vsak udarec opozicije je v tem trenutku škodljiv.

Opozicija ima povrh prilike dovolj, da podkopava temelje kabineta na stvarnem polju. Budgetni provizorji je v predloženi formi nesporemljiv — to priznavajo celo stranke večine. Vlada je zato pripravljena izterjati postavke za amortizacijo državnih dolgov (64 milij.) ter izredne vojaške kredite (1054 milij.) Posebno pa bi se moralo doseči, da vlada ne izda na podlagi dovoljenega ji provizorija onih 1.545.000 K, ki so postavljeni kot prispevek za gradnjo bosanskih železnic v naknadni proračunski predlogi. Zdi se namreč, da ima vlada ta namen, akoravno je popolnoma protizakoniti in bi se tudi s pomočjo § 14. ne dal izvesti. Zbornica namreč ni še sprejela bosanske železniške predloge, ki šele ustvari predpogoj, da se avstrijski prispevek za bosanske železnice sploh uvrsti v proračun.

Obstrukcionisti trde, da bo njihova taktika, če ne v odseku, pa v plenumu prodrla. Stranke večine to zanikajo ter računajo popolnoma gotovo na to, da jo bo mogoče pravčasno stresti. Vsekakor ostane proračunski odsek tudi čez nočjošnjo noč v permanenci. Obstrukcionisti imajo pet govornikov na razpolago. Njihov prvi bojevnik poslanec Stanek je govoril osem ur do 4. zjutraj. Drugi obstrukcionist poslanec Choc je bil telesno indisponiran ter je vzdrljal le štiri ure. Končal je dopoldne ob pol 10. (od 4. do pol 6. je bil odmor, ker je bilo treba segnati poslance večine iz postelj). Od pol 10. do pol

2. je govoril tretji šepetajoči »gromovnik« poslanec Vacek. Njegov naslednik poslanec Trešić je govoril povsem stvarno, torej neobstrukcionistično o razmerah na jugu ter ostro kritiziral velikansko proračunsko postavko 226 milijonov, stroške za mobilizacijo in za »varnostne odredbe« v Dalmaciji. Označil je izdatke za absolutno nepotrebne ter predlagal, da se jih črta. Za njim je prišel na vrsto četrti obstrukcionist poslanec Vostruba, ki ob pol 8. še govori. Na razpolago ima obstrukcija še poslanca Proška. Računa se, da se bo glasovanje vršilo jutri zjutraj.

Dopoldne se sestane plenum, ki bo zaslišal poročilo o kompromisu mešane komisije glede osebnodohodninskega davka. Stranke večine so za to, da se to poročilo brez debate odobri.

Hrvaški sabor.

Včerajšnja seja hrvaškega sabora se je pričela popoldne. Nadaljevala se je proračunska debata.

Prvi je govoril frankovec župnik Pavunić. Govornik je podal celo zgodovino kraljevine Hrvaške in na temelju zgodovine dokazoval, da ima Hrvaška pravico do polne državne neodvisnosti. Nadalje je zahteval, naj se uvedejo novi zakoni v varstvo kmetijskega stanu. Predvsem je potreben zakon proti oduševu. Takisto je treba novega zakona v varstvo zadrug. Govorec o solah in učiteljstvu, je zahteval izpopolnitev hrvaškega vseučilišča z ustanovitvijo medicinske fakultete.

Za Pavunićem je govoril poslanec dr. Josip Šilović, ki pripada stranki takozvanih starounionistov. V svojem govoru je pobijal stališče državnopravne opozicije ter dokazoval, da je stranka prava svojačansko pod dr. Frankom v saboru delala opozicijo, kar je pa ni zaviralo, da bi istočasno ne stavila nagodbjenjaških predlogov.

Med Šilovićevim govorom je prišlo do dokaj burnih prizorov. Milinovec posl. Hrvoj je sredi Šilovićevega govora zaklical: »Vi vsi ste klunovci!« Predsednik ga je opominjal, naj miruje. Ker ta opomin ni zalegel, je predsednik zaklical:

»Gosp. poslanec Hrvoj, prosim vas, molčite!« Na te besede je Hrvoj skočil pokonci, udaril s pestjo ob pult in zaklical: »Vi, vi, molčite!«

V zbornici je nastal silen hrup in trušč. Koalicija je klicala: »To je razžaljenje predsednika, kaj takega ne moremo trpeti!« Med splošnim hrupom je predsednik prekinil sejo. Ko se je seja zopet otvorila, je poslanec Hrvoj prosil predsednika in zbornico za oproščenje, da se je izpozabil in žalil s svojim nastopom predsedstvo.

Nato je nadaljeval svoj govor poslanec dr. Šilović.

Albanske homatije.

Afero za afero rodi nesrečna Albanija. Sedaj vlada že zopet napetost med državami trozveze in tripelentente in v trozvezi sami tudi ni več medsebojno razmerje tako, kakršno je namen trozveze. Iz Albanije same poročajo o medsebojnih bojih plemen in tudi v južnih pokrajinah je že začelo pokati. Brez dvoma so grški sveti bataljoni že pričeli s svojim delom. Albanija svojega kneza tudi ne bo dobila še tako kmalu. Sedaj bi moral imeti princ Wied svoje kovčge že pripravljene, pa si je premislil, da v januarju še ne bo odpotoval v svojo novo domovino. Pa saj so sedaj snežni zameti in princ res ni zameriti, če ostane rajši za gorko pečjo. Princ Wied sam je rekel, da bo nastopil vlado začetkom februarja, napravil pa je račun brez Albancev. Moral bi bil priti v Drač že z Novim letom, pa so Albanci rekli: Ne! Hotel je priti 20. januarja, pa so zopet Albanci rekli: Ne! Sedaj hoče priti začetkom februarja, Albanci v Draču pa so rekli, da bo prišel šele 25. februarja. Pa princ Wied ne bo prišel sam. Avstro - Ogrska, Italija in Nemčija mu bodo dale s seboj po dva bataljona vojakov. Še več, spremelo bodo novega kneza v Drač tri avstrijske, dve nemški in dve italijanski vojni ladji. Naše mnenje pa je, da tudi to ne bo šlo tako gladko in da bo padlo še dosti rezkih besed med tripelentente in trozvezo, preden se bo ta pustna šala uprizorila. — Upati je, da bodo Albanci izprevideli, da bi bilo pametnejše, če pride novi

knez v Drač že 24. februarja, torej na pustni torek, — na pepelnico bi bilo prežalostno. Brzjavka iz Drača pravi, da se bo tega korza udeležila najbrže tudi ena ruska vojna ladja. To je najmanj zelo neverjetno. V Draču bodo peljali princa Wieda na okrajno sodišče, pa ne morda, da ga že prvi dan zapro, tam bo imel svojo palačo, tja se bodo obračale vse oči Albanije. Vrt mora tudi imeti. Zato se zapre ljudski vrt in umetne rože že vozijo v Drač. Prestol je baže že scimpran, samo krono še delajo, pa se ne morejo zediniti zaradi kamnov. Rdečih kamnov princ Wied ne mara, — ga preveč spominjajo na socialne demokrate v Nemčiji. No pa zaradi tega ne bo prišlo do mednarodnega konflikta. Sploh pa še niti ni to gotovo, če se do 25. ali 24. februarja ne bo našel še kak drug kandidat.

Razpust bolgarskega sobranja.

Z velikim vriščem je bilo bolgarsko sobranje včeraj razpuščeno. Čez konstituiranje ni prišlo. Pred razpustom je hotel Radoslavov še enkrat apelirati na opozicijsko večino, toda njegovo in njegovega kabineta stališče je bilo že tako spodkopano, da niti do debate o njegovem ekspoziju ni prišlo. Zadnji udarec je zadalo njegovi vladi dejstvo, da je skušal podkupiti del agrarcev, kar se mu pa ni posrečilo. Tudi na volitve v novoosvojenih pokrajinah ni mogel več čakati. Ni mu sicer manjkalo volje, toda dogodki so bili močnejši od njega. Volitve v teh pokrajinah bi bile mogle sicer vladi prinesiti pod pritiskom bajonetov večino, samo da Radoslavov ni mogel čakati na ta trenutek. Očitania, ki so padla v saboru na vlado, so bila tako velika in take narave, da je bil Radoslavov prisiljen, nepokorni parlament poslati domov, ali pa sam izvajati konsekvence in odstopiti. Kdaj bodo sedaj razpisane nove volitve, je še popolnoma neznano, če pa smemo verjeti dosedanjim vestem, morajo biti pripravljeni na Bolgarskem celo na državni prevrat v tem smislu, da bo uvedel Radoslavov stari volilni

LISTEK.

V zarji trpljenja.

(Dalje.)

»In vendar je govoril Maškov resnico. Saj so bile res samo sanje, lepe, sladke sanje, jaz sem pa mislil, da zrem življenje. Delat sem šel v tujino, a danes stojim ubog vsred ceste in ne vem ne naprej, ne nazaj. Kje so moji cilji, ki so se mi smehljali v domovini v zlati luči bodočnosti, kje so vse tiste lepe nade?«

Nihče mu ni odgovoril, le duša je razgrnila pred njim praznoto svojega žitja.

Začuden se je ozrl Tomej po sobi. Prvikrat danes se mu je zazdelo njegovo stanovanje pusto in tuje, prvikat mu je bil zoprn tisti šum in ropot, ki je lil s ceste v sobo. Solnce je sijalo, a njemu se niso zdeli njegovi žarki več tako svetli, kakor prejšnje dni. Pusto je naenkrat postalo vseokoli.

»In vendar je vse to brezpomembno. Kaj mi je zdaj to vrvenje, ta bakanal, ko pa nimam kruha, da bi si utešil lakoto. Vse je šlo za dvoje dni blaznega uživanja, za dvoje dni sanj. In zdaj?«

Tomej se je sključil na stolu, si podprl z rokami glavo in strmel, strmel. Bila je težka minuta, ko le sto-

pil pred prvo svingo svojega življenja in se vzrl v njene mrtve oči.

»Mislim, da imam v roki zlato, pa sem tiščal prst. O široki, gladki cesti sem sanjal, pa sem taval po trnju. Zdaj pa ne vem, kam naj stopim, kam naj posežem. Zastavljeno mi je vprašanje. Kakšno? Kdo mi ga je zastavil? Ne poznam ga. Zmel sem si oči, a vprašanje stoji pred menoj in se mi zajeda v dušo, kakor bi hotelo iz nje izsesati zahtevani odgovor. Delati bi hotel, pa je prazno srce, živeti bi hotel, pa ne poznam pota.«

Nervozno se je stresel in divje so se mu zabiskale oči. Prvikrat je trčil ob nekaj, česar ni niti poznal, niti slutil in kar mu je zaprlo pot. Čul je življenje na ulici, v njegovi duši je zvenel še odmev preteklih dni, polnih vriska in naslade, a zanj je bilo zdaj vse brez pomena. Spoznal je bridko resnico, da tisti svet, v katerem je živel dosedaj, le zahteva in izsesava, a da pa nikoli ničesar.

»Pijavke so, ki bi me izsesale do poslednje kaplje krvi in ko bi obstal nekoga dne med njimi in jim povedal, da je konec mojih moči, da sem star, tedaj bi me vrgli v stran in živa duša bi me ne pogledala več. Za staro šaro bi jim bila duša, ki jih je prej redila.«

Solnce se je bližalo zenitu, a Tomej ga ni videl. Bil je kakor človek, ki beži iz goreče hiše v prepričanju, da je oblečen a ko plane med ljudi.

nenadoma spozna, da je gol in ga je sram. Vse visoke sanje so polagoma plahnele in temno spoznanje krivde je polnilo njegovo dušo. Kakor v megli je zrl domačo hišo in staro mater, kakor v že davno pozabljeno povest je strmel v spomine svoje mladosti. Zdeli so se mu, kakor laž, ki ga hoče prevariti in navdati z bridkostjo. Saj so bili tako lepi, tako polni sladkosti, da ni bilo zanj več prave resnice v njih. A bili so, stali so pred njegovo dušo in mu šepetali kras minulih let v uho.

»Kaj je življenje?«

Plaho je bilo vprašanje in Tomej se mu je trpko nasmehnil. Nikdar poprej ni mislil na to skrivnost in zdaj, da bi jo rešil? Prej je hodil po cestah, kakor slep. Videl ni vrvenja okoli sebe, le bodočnost se mu je smehljala iz dalje. Dobro mu je delo, ako je njegovo zamišljenost pretrgal glasen klic prodajalec cvetlic, pogledal ga je in šel dalje. Nikdar ni pomislil, zakaj prodaja tisti mož cvetlice, zakaj preseda cele popoldneve na mrzlem tlaku in kliče in prosi mimoidoče. Zanimal ga ni njegov veli obraz in njegove trudne oči. Saj tako je moralo biti. A tisti mož je zrl v tistih cvetlicah svoje premoženje, svoj obstanek. Tomej pa ni poznal te besede. Ustavilo ga je dekle v kaki zakotni ulici in se mu nasmehnilo. Vrgel ji je par vinarjev in šel dalje. Kaj bi tisto dekle s pobarvanimi lici? Dal ji je denar, ker je vedel, da hoče od njega samo denarja, a nje same ni hotel.

Čemu tudi? Dobil je lahko boljših. Dekle pa je hlastno zgrabilo njegovo roko, jo poljubilo in šlo dalje, k drugimi, dokler ni kak star in izžet delavec kupil za eno noč. Dal ji je morda manj, kakor Tomej, a dekle je šlo z njim. Zakaj? Bila je to njena služba in ob njej je lahko živel. Tomej se pa ni menil za njeno življenje; smehljaje je šel mimo vsega in smehljaje je užival. Kaj danes, kaj jutri! En trenutek je bil zanj vse, prihodnje minuto, pa že ni več vedel za njega. Ko pa je legel večer na mesto, je šel k Vandi in pozabil na cel dan, pozabil samega sebe in vse. Kadar je uzrl prelest njenega telesa in se napil sladkosti njenega smehljaja, tedaj se mu je zameglilo pred očmi in z drhtečimi ustnicami je poiskal njenih.

Tako vsakdanje je živel Tomej, a vendar so bile to le sanje. Tisto jutro pa je nenadoma izpregledal, kakor otrok, ki ga prestopi, ko se igra. Vedel ni kam ne pot, čar igrače je minul in vseokoli je zaživel resničen svet.

Čez dolgo časa je vstal, stopil k vratom, jih zaklenil in zagrnil okna. Zahotelo se mu je po počitku.

»Kakor bi bil bolan, tak sem. Niti misliti ne morem več. Jutri bo že boljše in morda pride odkod kaj denarja. Če pa ne...?«

Temu ni vedel odgovora. Če ne, tedaj je bil prepuščen usodi, sam, brez moči in brez sredstev.

Stisnil je pesti in napel kite. A tisto vprašanje je strmel vanj s svo-

jimi bledeimi očmi in se mu režalo v obraz.

»Pogineš, Tomej!«

»Ne!«

Pusto je odmeval klic poslednjega navala moči po sobi.

»Ne pogina!«

»Pogineš...«

Tomej se je sesedel na stol in si podprl glavo. Občutil je samoto in svojo nemoč in bilo ga je sram pred samim seboj.

Štirje dnevi so že pretekli, a Tomej je še vedno sedel v svoji sobi in čakal. Drugi dan je sicer poiskal Maškovo stanovanje, a bilo je zaklenjeno. Šele po polurnem prerekanju z gospodinjjo, jo je toliko razumel, da je Maškov za par dni odpotoval. Ves obupan se je vrnil domov in poiskal svojo gospodinjjo. Neprijazno ga je pozdravila in ko ga je toliko razumela, da hoče od nje denarja, je jezno odšla v sobo. Dolgo časa je stal tam na hodniku, potem pa je šel nazaj v stanovanje, zaklenil vrata in se vrnil na posteljo. Od tistega časa se ni več ganil iz sobe. Sključen je sedel na postelji in strmel v polmrak. Zdelo se mu je, da je umrl cel svet in da ga ni več človeka, ki bi ga še poznal in se zmenil zanj. Z grozo v očeh je strmel vsakemu novemu dnevu nasproti, poln pričakovanja in zraven poln obupa nad samim seboj. Mučil ga je divji kes in spoznanje za spoznanjem mu je trgalo trpečo dušo.

(Dalje prehodajle.)

sistem, potem si bo morda vlada skrpala majhno večino.

Značilno za razpoloženje v novoletni noči v Sofiji je, da so se zbrali socijalni demokratje še ponoči po razpustu sobranja in v govorih in resolucijah zahtevali odstranitev monarhije. Tudi med prebivalstvom je sploh opazati hudo razburjenje proti carju in že se slišijo zopet glasovi, da bo car Ferdinand v kratkem zopet odpotoval v inozemstvo.

Egejski otoki.

Trozveza še ni odgovorila na angleški predlog glede Egejskih otokov. Od dne do dne odlašajo trozveza odgovor, enkrat baje zaradi odsotnosti enega izmed zastopnikov trozveze v Londonu, drugi ker je bila baje ena vejica napačno postavljena, kaka beseda premalo markantna in bogve kaj še drugo. Če bo šlo tako naprej, trozveza sploh nikdar ne bo odgovorila. Privatno pa se zatrijuje, da soglasna trozveza popolnoma s stališčem tripotentne. Zdi se pa, da države trozveze med seboj ne soglašajo in to bo najbrže vzrok, da ne morejo spraviti skupaj besedila, ki bi bilo odgovoru podobno, pa bi ničesar ne povedalo.

Štajersko.

V Hrastniku je priredila ženska Ciril - Metodova podružnica zadnjo nedeljo veselico s šaloigro »Moč uniforme«. V čast igralcem bodi povedano, da je moralen uspeh igre nad vse zadovoljiv, naše vrle gospice čvrstnice so pa s svojo pridnostjo dosegle, da je tudi v gmotnem oziru veselica izborna uspeša. Pohvaljena bodi tudi najmlajša članica podružnice, mala Stanka Bašova, ki je nabrala za družbo lepo vsotico. K dobremu uspehu so jako mnogo pripomogli vrli dolanci, tako s petjem, kakor tudi z obilo udeležbo. Da je bil pred vsemi tudi g. Hofbauer priden, je umevno. — Družba bo dobila menda okrog 130 K.

Iz Celja. Kdor želi letošnje knjige »Matiče Hrvatske« jih še dobi pri poverjeniku dr. Jurju Hrašovcu, odvnetniku v Celju.

»Celjska sokolska župa« naznaja, da se vrši njen redni letni občni zbor v nedeljo, dne 8. svečana t. l. ob 10. uri predpoldne v Sokolskem domu v Gaberjih pri Celju z običajnim sporedom.

Iz Celja. Imenovana je oficijantinja na tukajšnji pošti gospodična Silvina Grah za poštarico pri Sv. Lovrencu nad Knittelfeldom. Postrzečljivo in vestno gospodično bomo na celjski pošti zelo pogrešali.

Iz Celja. (Protestni shod proti sleparijam nemških tarjev pri volitvah delegatov celjske okrajne bolniške blagajne.) Politično društvo »Naprej« je sklicalo dne 14. januarja ob 3 uri popoldne v celjski Narodni dom shod slovenskih članov celjske okrajne bolniške blagajne, da se na njem slovesno protestira proti nečestitnim sleparijam, katere uganjajo nemškutarji pod protektoratom celjskega magistrata, pri volitvah delegatov okrajne bolniške blagajne. Zborovanje je bilo izvrstno obiskano; udeležili so se ga polnoštevilno narodni obrtniki iz mesta Celja in okolice, prišli pa so tudi slovenski blagajnični člani iz občin Teharje, Petrovče, Zaleč, St. Jur ob J. ž., St. Peter v Sav. dol. in Polzela. Iz Mozirja in Braslovca so prišle pismene izjave, da tamošnji člani s sklepi zborovanja soglašajo. Zborovanje je vodil dež. poslanec dr. K. K. o v e c, ki je v širokih potezih pojasnil zborovalcem namen shoda in sedanje stanje volilnega poslovanja pri celjski okrajni bolniški blagajni. V poudarjenosti se je spustil dr. Juro Hrašovec, ki je natančno pojasnil vsebino in uspeh posameznih pritožb glede nemškega gospodarstva in nemškega nasilstva napram Slovincem na deželno vladu. Obširno ne hodo tu obeh govorov podajati, ker je o stvari »Slovenski Narod« — žal edini od slovenskih dnevnikov — že obširno in temeljito poročal. Prišel je dr. Hrašovec med drugim to, da je namestnika lanskega josen izrečno naročila celjskemu mestnemu uradu kot »upravni oblasti« celjske okrajne bolniške blagajne, potem ko je bilo načelstvo in nadzorstvo razpuščeno, da mora vodstvo volitev popolnoma prepustiti komisiji, ki pride od deželne zavarovalnice proti neizgovar. To pa se ni zgodilo, naročilo se je n. pr., da se morajo glasovnice v kuvertih z napisom »An das Stadtamt Cilli« pošiljati — celjskemu mestnemu uradu. In došlo se je celo, da bi se ne garantiralo za glasovnice, poslano v drugih kuvertih. (Medklici: Saj vemo ka-

ko bi skrutiniral uradni vodja dr. Am. Trošitz, ki je predsednik nemškega Volksrata za Sp. Štajersko! Njemu nič ne zaupamo!) Po obeh referatih, ki so jih pretrgovali sila burli klici, se je začela debata; posegli so v njo mnogi obrtniki. Dalo se je izraziti ogorčenju slovenskih blagajničnih članov, da je celjski magistrat sedaj pri isti blagajni upravna oblast, pri kateri ni prav nič vršil potrebne postavne nadzorstva. Kako bi mogel drugače Oechs pokrasti do 30.000 K! Člani z dežele so odločno izjavljali, da je sploh škandal, da nima nadzorstva nad blagajno celjsko okrajno glavarstvo. Kaj pa imajo ljudje na deželi opraviti s celjskim magistratom in njegovim proslulim vodjem? Na predlog dr. K. K. o v c a se je sklenilo zahtevati od štajerskega namestnika znova, da se izroči nadzorstvo nad celjsko okrajno bolniško blagajno okrajnemu glavarstvu v Celju, da se nadalje uvede popolnoma novo volilno postopanje na podlagi popravljenega volilnega imenika in sicer v smislu zakona in pravil. Ta zahteva se bode podprla s številnimi dokazi nemških volilnih sleparij. Ni hudič, da bi se tudi ta čudni uradni vodja celjskega magistrata ne navadil enkrat na red in postave, ki so v Avstriji, ne na Prajzovskem, veljavne. Ako pa ostane sedanje volilno postopanje v veljavi, ako se vse nemške sleparije in nepostavnosti odobre, pa je oropana večina blagajničnih članov svojih postavnih pravic, kajti v takih razmerah se Slovinci volitev ne udeležijo.

Ciril - Metodova podružnica na Vranskem vprizori v nedeljo, 18. t. m. ob 8. zvečer lepo narodno igro »Na Osojane«. Nadejamo se, da bodo znali Vrančani vpoštevati veliko požrtvovalnost diletantov - igralcev ter njih trud poplačati s številnim obiskom. Naj bi ne bilo Vrančana, ki bi si ne ogledal te krasne igre.

Razdeljevanje državnih podpor v slučaju različnih ujm je rodilo pri nas že mnogo nezadovoljnosti, prepričani v pravdi. Ministrstvo za notranje zadeve je sedaj naročilo okrajnim glavarstvom, naj opozorijo županstva, da se imajo držati pri razdeljevanju strogo postavnih predpisov in da so dotični, ki to delo opravljajo, tudi obvezani, da eventualno povzročeno škodo ali krivico iz svojega povrnejo.

Odsek Mariborskega Sokola v Selnici ob Dravi priredi v nedeljo 18. t. m. v gostilni g. Mesariča v Jančevem vrhu zabaven večer s šaljivimi prizori, plesom itd. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Triglavski ples. Vabila za ples so razposlana. Ker smo pri veliki množini vabljenih prav lahko koga prezrli, prosimo ponovno vse prijatelje in somišljenike društva, ki se žele udeležiti plesa, a še niso prejeli vabila, da nam oprostite in naznanijo svoj popoln naslov g. dr. Šandor Hrašovcu odv. kand. v Celju. Na ta naslov se je obrniti v vseh zadevah, tihočih se prireditve, in pošiljati eventualne prispevke. — Pripravljali ni odbor.

Iz Polenšaka pri Ptuju nam poročajo: Pri občinskih volitvah je dosedanji klerikalni občinski odbor popolnoma propadel. Klerikalci se proti volitvam niso pritožili, a dosedanji župan skuša konstituiranje občinskega odbora zavleči, ker se župnik — boji volitev v cerkveni konkurenčni odbor. Iste so se na nepostaven način vršile poletni; pritožbi je glavarstvo ugodilo, a župnik se je pritožil in stvar še danes ni rešena. Župnik je dal namreč letos postaviti novo župnišče z gospodarskimi poslopiji, kar je stalo 48.000 K, za male občine in faro horendna vsota. Tako so duhovni »prijatelji« naših davkoplačevalcev!

Šoštanj. Vsekakor zelo razveseljiv pojav je izredno živahno delovanje naših dramatičnih društev in odsekov, oziroma čitalnic v letošnji zimski sezoni. Zdi se, da umevajo pridobiti med narodom vedno več umevanja in smisla za dramatično umetnost. Tekom svojega obstanka so si vzgojila tudi dober diletantski naraščaj. Tako je prav, v tem smislu dalje po začetni poti. Žal pa g. režiserji nimajo vedno srečne roke pri izbiranju dramatičnih del. In zgodi se često, da pridejo na oder stvari, ki bi spadale bolj v cirkus, kakor pa v gledališče, ki je vendar v prvi vrsti kulturni zavod. S tem se sicer pridobi masa občinstva ali kvari se okus, vtopi se vzprejemljivost za lepo! Saj je baš to glavna vršina vsake dobro predstavitelne drame, da vpliva, rekel bi, nezavesno na čustvo in intelekt gledalcev. Skrben izbor iger bi bil torej marsikje zelo na mestu. In mislim, da je bolajzen o našem občinstvu precej neutemeljena. V začetku bo morda res manjši obisk, ali bo se izboljšalo. Tudi mnenje, da more le izobražen človek umevati in izluščiti iz drame po-

blemi ostro idejo, ki je ne vodilna nit, se mi zdi neresnično! Saj predstavlja vendar vsaka drama komedijo življenja in življenje živimo pač vsi, našel bo vsak nekaj, kar bo lahko združil s svojim obzorjem. V Šoštanju so dne 11. t. m. predstavljali burko »Šivilja«. Kdo jo je zagrešil mi ni znano, spada pa v kategorijo burk, ki je vsled nekaterih »vicov« in cirkuskih nastopov vzbude interes občinstva. Priznati pa je treba, da so šoštanjski igralci vrlo rutinirani in so storili vse, kar se je z igrjo dalo storiti. Prijeto nas je iznenadila nova moč, gđ. Fanci Pristovšek iz St. Janža, ki je v vlogi Zefe Klepetec podala izvrstno tip ljubljanske šivankarce. Zelim jo še večkrat videti na šoštanjskem odru. Gđ. Vera Kolškova (Roza Dragan) je bila predražestna gospa, gđ. Milka Kolškova (g. pl. Popovič) prav energična soproga in je dokazala, da se zna prilagoditi tudi starejšim vlogam. Gđ. Marica Trobejeva (g. Vrabec) je žal, imela to pot manjšo vlogo in njen igralski talent ni prišel do prave veljave. Gospodje Vrečko (pl. Popovič), Koropec (Ferdinand) in Tajnik (Skok) so bili dobri, kakor vedno, zlasti nas je zabaval g. Tajnik s svojim nepriljubljenim humorjem in nekaterimi bolj ali manj spretno opletenimi kupleti. — Režija tu in tam ni bila čisto vzorna, ali v splošnem dobra. Glede mask bi v prihodnje priporočali malo več pozornosti. Poudarjati je v veseljem, da šoštanjski oder napreduje in napolnjena dvorana je dokazala, da najde tudi odmev in razumevanje med ljudstvom!

Cvetlični dan na Južni žel., ki se je vršil lani dne 2. in 3. avgusta je vršel 83.564 K dohodka. Ako se odšteje stroški po 12.535 K in prišteje dar Južne železnice po 30.000 K, je ostalo za otroško zdravilišče uslužbenec J. ž. 101.029 K.

Iz Maribora. Izšla je statistika o tujem prometu v mestu Mariboru l. 1913: prišlo je 18.552 tujcev (16.280 l. 1912). Od teh jih je bilo iz Štajerske 12.766, z Dunaja 899, iz drugih avstrijskih mest in pokrajin 3701, iz ogerskih dežel 1915, iz Bosne in Hercegovine 210, drugih so bili iz tujih držav. Med štajerskimi »tujci«, ki so obiskali Maribor, je gotovo več ko 2/3 Slovincem. Koliko teh Slovincem se je oglasilo pač v slovenskih gostilnah in trgovinah?

Ptujsko umazano perilo. Iz Maribora nam pišejo: Dne 10. t. m. je bila pred mariborskim okrajnim sodiščem obravnava, ki so jo naperili ptujski župan ata Orniki, njihov »Amtsvorstand« Gürtler in obeh pokorni sluga, stražmojster slav. ptujске policije Zentrih proti nekemu Hutterju, radi — razžaljenja na čast. Znano je, da ima ptujška gospoda v več kot samo enem slučaju prav na debelo in mnogo smrdečega masla na glavi... V noči dne 21. julija l. l. je nahučal stražmojster Zentrih, Hutterja, da naj bo pri miru. To ni nočena nesreča. Ampak, ptujski policaji (sodnijsko dokazano!) znajo na čisto poseben način »hruliti«... Vsled tega si je Hutter usojal, opozoriti večlastitega zastopnika javnega miru in reda, da če že sploh mora, naj vsaj dostojno »hruli«. To je pa Zentriha hudo razjezilo in naperil je proti Hutterju kazensko ovadbo, češ: žalil je mene, pomislite — služabno osebo... Hutterja so hoteli zašiti na 30 K globe. Baje za to, ker je vseh treh političen nasprotnik. Ampak Hutter je pokazal zobe in se pritožil, češ: Gürtler se je 28. februarja 1913 kot uradna oseba v družbi prof. dr. Hofferja kregal in ruval po ptujski javni — tolerančni — hiši in na pomoč pozvane policaje ugnal, ker je smatral samega sebe na onem mestu kot edino kompetentno »amtsperšono«. Gürtler to ta in prav, da je prof. dr. Hoffer — v kakšni družbi se sme potikati nemški profesor? — razgrajal. V svojem zagovoru je navedel Hutter vse one priče iz tiste noči, ki so naravnost obremenile Gürtlerja. O Ornirovem »protokolu«, ki pa ni bil uraden, marveč zaseben, je dejal Hutter, da je »Wische«, ki ni mnogo vreden, katere besede pa je že v naslednjem preklcal. To je jedro trojnih tožb proti Hutterju. Obravnavo dne 10. t. m. so preložili, ker hoče Gürtler, da se zasliši obe prostitutki Magdal. Tamareder, sedaj v Dunajskem Novem mestu, Ida Preprost v Gradcu, posestnica ptujске hiše Hasl, prof. dr. V. Hoffer, geom. Al. Schilder, M. Vičar, N. Eisbrunner in sodnik dr. Traun. Hutter ne zaupa popolnoma pristranosti okr. sodnije v Ptuj, vsled česar je na njegovo prošnjo dež. nadsod. delegiralo to v Maribor. Gürtler in tovariši pa se tega boje in so se pritožili na kasacijski dvor, ki jih je pa zavrnil. Hutterjeva »zaupnost« je umiljava, če se spominimo na »Zapfenstreich« in bakljado, ki jo je priredil ata Orniki v čast novoimenovanemu, dež. sod. svet. Do-

leschelu in okr. sod. dr. Mallyju, o priliki njihovih imenovanj. Ja, ja: ata Orniki, njihov »Amtsvorstand« in policaji — to jih je kar troje...

Drobne novice. Odlikovan je bil okrajni stražmojster Franc Hahne v Mariboru s srebnim zasluznim križcem s krono. — V Celju se je ustrelil 18letni gimnazist Valter Leuschner iz Brežic, sin tamošnjega graščinskega oskrbnika. Fant je bil zelo nervozen in je imel v zadnjem času bojda neko ljubavno razmerje, ki pa ni bilo »srečno«. — Imenovana sta davčna asistenti Adolf Scholz in Franc Sedlak za davčna oficijala. — Imenovana sta absolvirana gimnazijca Ludvik Berger in Franc Vobavšek za poštna praktikanta v Mariboru 2. — Od Južne železnice. Prestavljen je uradniški aspirant Ferdinand Löschnig iz Maribora (delavnice) v Inomost (kurilnice). — Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. poročajo, da so zaprli občinskega predstojnika Holca v Zagorcih in nekega Jakoba Bračka, ki je služil pri 87. pešpolku, ker sta osumljena, da sta na cesti napadla in oropala nekega lesnega trgovca Vogrina. — V Mariboru se nastani novi bosanski pionirski bataljon.

Koroško.

Pomanjkanje vode. V Celovcu je začelo primanjkuje vode. Pipe v zgornjih nadstropjih so že skoro povsod odpovedale. V večerajšnji seji občinskega sveta je povedal župan, da sta oba rezervarja že skoro popolnoma prazna in da je dal prebivalstvu oklic, v katerem se ljudi opozarja, da naj kolikor mogoče štedijo z vodo.

Zrebanje 4 in 4 1/2 % komunalnih zadolžnic koroškega deželnega hipoteknega zavoda se je vršilo 8. januarja. Izžrebane so 4 % za 10.000 krkn št. 38, za 2000 K št. 16, 87, 139, 159; za 1000 K št. 124, za 200 kron št. 17, 42, 47, 90 in za 100 K št. 17 in 27 — 4 1/2 % za 1000 K št. 32. Te zadolžnice zapadejo v plačilo 1. julija 1914. Prihodnje zrebanje se vrši v začetku julija.

Drobne vesti. Pobegnil je pri založniku pive H. Grossu v Celovcu uslužbeni 18letni hlapec A. Steinhof. Odnesele je 100 K in odpeljal voz za pivo. — Divjilovci se po Koroškem vedno bolj oglašajo. Dne 10. t. m. je aretirala žendarmija pri Sv. Rupertu pri Celovcu tri zelo nevarne divje lovce. Odpeljali so jih v celovške deželnoosodne zapore — Pogorelo je v okolici Trebnje veliko gospodarsko poslopje posestnika Höltler. Hišo so z veliko težavo rešili, ker je silno manjkalo vode. Ogenj je bil podtaknjen, kajti malo pred izbruhom ognja so videli bežati iz vasi dva neznana sumljiva človeka. — Okradeno ameriško pismo. Pred kratkem je dobila neka posestnica iz Svinca od svoje hčere Angeleriv Buenos Airesu pismo, kateremu je bilo priloženih glasov pisma 50 lir. Pismo pa je došlo prazno, kje se je izvršila tatvina, še ni znano. — Pri Mariji na Zilji je zmrazil na potu domov 45letni delavec Matija Pikl. Temperatura znaša tam — 18° C.

Primorsko.

V Lokavcu pri Ajdovščini priredi domači Sokol z godbenim društvom v nedeljo, dne 18. t. m. v gostilni g. Jos. Slokarja javni ples, ker nastopi domača godba na pihala privrkat in s popolnoma novimi instrumenti in ker se gre za korist Sokola in godbe, vabimo narodno občinstvo k obilnemu posetu. — V gostilni bo postreženo z vsem potrebnim in tudi z čajem, bratski na zdar!

Napredna zmag. Pri občinskih volitvah v Šempolaju so zmagali v drugem in tretjem razredu naprednjaki in socialisti. Klerikalcem je ostal le še 1. razred, katerega pa tudi ne hodo dolgo držati.

Sokol v Divaču ima svoj letni občni zbor dne 25. januarja t. l. ob 4. popoldne v prostorih g. J. Obersnela, gostilničarja v Divači. »Kdor Slovan ta Sokol«.

Dva nova deželna urada sta pričela delovati v Gorici s 1. januarjem in sicer urad za promet s tujci in urad za vnovčevanje goveje živine. Zima. Po hudi burji, ki je vladala že več dni v Trstu je začelo snežiti. Burja je nekoliko odnehala, vendar je še tako huda, da so ustavljena skoro vsa pristaniška dela. Tudi na morju dela vihar silne neprilike. Manjše ladje ne morejo nikamor. Parnik istrske družbe »Timavo« bi se bil skoro potopil. V velikim naporem je prišel parnik pred Trst, toda v luko ni mogel. Pristati je moral karnik v nekem bližnjem zalivu. Parnik je precel poškodovan. Potni-

ki na parniku so bili v silni nevarnosti in nekaterih se je polastil že tolik strah, da so hoteli že poskakati v morje, ker so bili uverjeni, da se bo parnik potopil. Kapitanu in moštvo, ki se je obnašalo zelo mirno in hrabro, se je posrečilo, da so odvrnili ljudi od gotove smrti. — Burja v Trstu je dosegla 85 km na uro med burjo pa pada droben zapaden sneg. Promet v Trstu skoro počiva, cestna železnica ne more voziti redno, železniški vlaki prihajajo z veliko zamudo. Temperatura znaša — 4° C. Sneg je segel do Pulja. V Lošinju in Dubrovniku je hud vihar, v Dalmaciji dežuje. — Neugodna poročila prihajajo sem tudi iz severne Italije. Genova, Florenca, Milan, Turin in sosedna mesta so v snegu. Promet je ustavljen, posebno visoko pa je zapadel sneg Alpe.

Kaj si vse lahko dovolijo nemški železničarji. V Trst je prišel sedaj in sicer »iz službenih ozirov« znani nemškonalni hujšak vlakovodja Vencel Gröger. Ta mož je bil aretiran kot znano v Novem mestu zaradi kraje. Kradel je namreč kokoši. Obsojen je bil na 14 dni zapora. Gröger je bil nato suspendiran in uvedla se je disciplinarna preiskava, ki je končala tako, da je dobil Gröger vse odtegljaje in je bil prestavljen iz službenih ozirov v Trst. To je seveda delo nemškega Volksrata. Pri sodni razpravi se je tudi dognalo, da je bil obsojen Gröger na Dunaju na 3 mesece zapora in sicer tudi zaradi tatvine. Za to, ker je Gröger železnico pri vspejemu v službo nalagal je dobil denarno globo 10 kron. Nehote se nam vsiljuje vprašanje, kaj bi se zgodilo z železničarjem Slovincem, če bi se mu dokazal le en del Grögerjevih grehov. In podobnih slučajev imamo še več in v več krajih tako v Gorici, v Trstu in drugod. Ne privoščimo sicer nikomur hudega, zahtevamo pa enako pravico za vse.

Slovenščina na železnica. Uradni list drž. žel. ravnateljstva v Trstu priporoča med raznimi naredbami žel. ministrstva tudi, da se na pravico na železniških sprejemnih poslopijih, kolikor mogoče dobro vidljivi in čitljivi postajni napis. Glasom tega priporočila, naj se pomnože tudi napisi postaje na drugih predmetih na postaji, kakor na svetilkah, klopetih itd. To se bo bržkone tudi zgodilo. Zato pa opozarjamo Slovence, da se zanimajo za te pomnožene napise, da ne bodo napravljeni morda v samo nemškem ali laškem jeziku, marveč, da dobimo tudi tu Slovinci slovenske napise. Dasi je uradni notranji jezik železnice nemški, vendar ne more zahtevati uprava železnice, da bi se prezirala in opuščala prava prvotna imena postaj, ker s tem bi delala proti svojem utemeljevanju za te nove napise ko trdi, da je treba napraviti napise v boljšo orientacijo občinstva. Kjer je torej slovensko občinstvo, morajo biti tudi slovenski napisi in to ne samo na postaji kot glavni napis, marveč povsod, kjer bodo sedaj napravili nove napise. Enako zahtevamo Slovinci z vsjo pravico, da so na postajah, ki so na slovenskem ozemlju, tudi razne druge objave, tarife, razglasi, vozni redi itd. tudi slovenski in sicer tudi za orientacijo slovenskega občinstva, ki da železnici mnogo zaslužka in zaradi tega ker bi nasprotno postopanje pomenilo hudo preziranje in žalitev slovenskega naroda. Stroški pri tem vprašanju ne pridejo v poštev, ker so minimalni. Ravno tako upravičena je zahteva Slovincem, da mora dobiti Slovenec za svoj denar za pot v slovenski kraj tudi vozni listek s slovenskim postajnim napisom. Kakor so pisani sedaj nekateri vozni listi, je že naravnost smešno in poniževalno za železnico, še bolj pa za slovensko prebivalstvo, ki mora uvideti v tem pačenju slovenskih imen veliko žalitev svojega jezika in naroda. Slovinci pobrigajte se zato za svoje pravice, merodajni krogi glejte na to, da dobimo Slovinci tudi na železnica to, kar nam gre po vsi pravici.

Dnevne vesti.

+ Zmaga mestne občine ljubljanske proti vladi in klerikalcem. Zadeva z dolenskim železnica mi je znana, saj se je o njej razpravljalo v listih in na shodih, v državnem in deželnem zboru. Delniška družba dolenskih železnic je bila ustanovljena na temelju koncesije z dne 16. decembra 1891. in na podlagi pravil, potrjenih od ministrstva dne 30. aprila 1892., in sicer s prioriteto glavnic 7 milijonov in z delniško glavnico 3.100.000 goldinarjev. Družba je dobila koncesijo za 90 let. V tem času bi se naj najprvo amortizirala prioriteta glavnica, za kar je prevzela jamstvo dežela Kranjska, zadnjih 15 let pa bi se naj poplačala delniška glavnica. Po preteku 90. let bi naj

vse železniške proge z vsem inventarjem, brez vsake odškodnine, pripadajo državi. Ako bi pa te proge država prej prevzela, je v smislu § 12. gori navedene koncesije zavezana, določila za to primerno odškodovati. Državna uprava je pač hotela dobiti v pest dolniške železnice, skušala pa se je na ne baš honeten način izogniti dolžnosti, ki jih določa že navedeni § 12. koncesije. Državna uprava, ki ima od 31.000 temeljnih akcij jih v rokah 25.000, je dala sklicati občni zbor delniške družbe dolenjskih železnic dne 19. maja 1913 in je tu s preglasovanjem izsilila tale sklepe: Dolenjske železnice se s 1. januarjem 1912 do poteka 75. koncesijske leta dajo v zakup državi železniški upravi; letna najemščina naj znaša prav toliko, kolikor se potrebuje denarja za vsakoletno amortizacijo in obrestovanje prioriteten delnic dolenjskih železnic, vse železniške proge z vsem materijalom in rezervnim zakladom vred pa naj takoj pripadejo v izključno posest države, in sicer tako, da si država pridržuje zase vse dohodke železniškega obrata ves čas, dokler traja najemninska doba, ne da bi bila v tem oziru primorana, polagati kake račune in ne da bi bila obvezana, iz tega naslova s kakim plačilom, ako bi letni dejanski dohodki morda presegali dejanske izdatke. Razen tega se je na tem občnem zboru odobrila tudi sprememba v tem smislu, da se je koncesijska doba omejila na 75 let, s čemer je odpadlo onih 15 let, ki so bila prvotno določena za poplačilo temeljnih delnic. Vse to se je sklenilo z 2505 glasovi proti 241. Te sklepe je nato odobrila nadzorstvena oblast, takoj nato pa je tudi izšel razglas železniškega ministrstva, s katerim se je omejila koncesijska doba dolenjskih železnic na 75 let. S temi sklepi in odredbami so prišle ob vsako vrednost vse temeljne delnice, ki znašajo 1.200.000 K in ki so v rokah raznih občin, javnih zavodov in privatnikov. Med oškodovanci je tudi mestna občina ljubljanska, ki ima takih delnic v nominalni vrednosti 120.000 K. Ker razna posredovanja in pritožbe pri prizadetih ministrstvih niso nič zalegale, se je ljubljanska mestna občina odločila nastopiti enostavno pravno pot proti delniški družbi dolenjskih železnic. Vložila je pritožbo na upravno sodišče, katera pritožba doslej še ni rešena, pri pristojnem trgovskem sodišču na Dunaju pa je vložila proti delniški družbi Dolenjskih železnic tožbo, v kateri je predlagala, naj sodišče izreče, da nasprotujejo gori navedeni sklepi občnega zbora z dne 19. maja 1913 zakonu in pravilom in da vsled tega za tožiteljico — mestno občino ljubljansko — niso pravoveljavi. Trgovsko sodišče je tej zahtevi mestne občine ljubljanske s sodbno oprav. št. Cg II. 296/13/10 ugodilo. Sodišče je svojo sodbno utemeljilo s tem, da so se kršila pravila delniške družbe in posebne pravice delničarjev, ki niso bili zadovoljni s sklepi obč. zbora, s tem, da je obč. zbor odobril omejitve koncesijske dobe, vsled česar je smatrati vse one sklepe kot pravno-neveljavne za tožiteljico mestno občino ljubljansko. — Pravica je torej zmagala nad nasilstvom vlade, katero so v njenem nasilstvu prav krepko podpirali klerikalci. Saj je še v živem spominu, s kakšno vneto in s kakšnim navdušenjem je v zadnjem delnozborskem zasedanju zagovarjal ta pravcati rop državne uprave klerikalni poslanec Jarc. — 1 milijon 200.000 kron znašajo temeljne delnice, ki so jih svoječasno s trudom in največjo muko zbrale razne kranjske občine, razne javne korporacije in posamezni poštartovalni privatniki, da bi s tem kapitalom kolikor toliko pripomogli k zgradbi dolenjskih železnic. Za to svojo patriotsko poštartovalnost pa bi naj bili plačani s tem, da bi država enostavno pobasala njihov denar! Med tako oškodovanimi je več klerikalnih občin, toda kaj to briga naše klerikalce: naj država le obrniti kranjske občine, kranjske denarne prepoštartovalne privatnike, samo da je prost deželni garancijski fond, katerega pri veliki suši v deželni blagajni tako zelo potrebujejo naši deželni kristjani.

+ Lajno gonijo sedaj klerikalci v »Slovencu« in v »Domoljubu« o baje obupnem stanju ljubljanskih mestnih financ. Če bi bilo verjeti goveždanju teh dveh listov, bi se mestna občina ljubljanska nahajala ob robu grotnega propada. Da pa je tako goveždanje bedasto in neumno, pa je pokazala proračunska razprava, ki se je vršila nedavno tega v občinskem svetu. Pri tej priliki se je pokazalo jasno kot beli dan, da je ljubljana v tako sijajnem gmotnem položaju, da lahko pokrije primankljaj v letnem proračunu s prihranki svojih plodonosnih občinskih naprav in ji ni treba poseči, kakor drugim občinskim korporacijam, po — zvišeni obč. doklad. To je za mestno občino ljubljansko tako sijajno pri-

čevalo dobre njene uprave, da ji pri poštenosti javnosti čisto nič ne morejo škodovati klerikalna natečevanja, to tem manj, ker je vsemu — svetu znano, da se deželna uprava, ki jo vodijo klerikalci, ne more ponašati z baš uspešnim gospodarstvom. Deželni proračun bo kar za letos izkazal najmanj 5 milijonov primankljaja. Kje pa ima dežela take naprave, kakor ljubljana, da bi iz svojih prihrankov pokrila ta deficit? Morda s »prihranki« z Robeža ali Završnice?! Dežela bo ta deficit seveda pretovorila na prihodnje leto, nadejajoč se, da bodo ta deficit spravili s sveta drugi faktorji. Grade torej svoje gospodarstvo na zelo, zelo peščen tla in prav lahko se zgodi, da se bodo temeljito varali v svojih upih. Gospodarsko stanje v naši deželni upravi je dejansko tako obupno, da ne more biti bolj, zato bi radi klerikalci z kričavimi napadi na ljubljansko mestno upravo odvračali pozornost od sebe in od obupnega finančnega položaja kranjske dežele. Pa ne bo šlo, ker je namen njihovih manevrov preveč očiten in prozoren!

+ »Duhovnik z dežele«. »Slovenec« ni včas, da prinašajo napredni listi večkrat kako pikantno zgodico, ki jo je doživel ta ali oni duhovnik v našem mestu, darujoč Bacchu in Veneri, ki pa je sicer veren hlapec slavnega pornografa Bonaventura. Ker pa se priobčujejo take zgodbe le kot trden fakt, zato se je v katoliškem brlogu od takih notica kar lepo stisnilo repke med noge, zlasti, ker se je brumini »Slovenec« opravičeno bal, da bi sicer napredni listi postregli lahko z imeni. Zdaj pa je vstal kar naenkrat »moralist« (à la Krek!), ki se je čutil poklicanega, oprati vse prizadete duhovnike in »zamašiti« naprednemu časopisu enkrat za vselej usta. Ta »moralist« je raz visoko leco oznani, da je tisti izvestni »duhovnik z dežele« neki Zgaga in pri tem ga ni pozabil nahučiti z »notoričnim alkoholikom« in še z lepšimi cvetkami, ki jih imajo v zalogi samo propadli šnopsarji. Ta je pa dobra! Torej nesrečni župnik Zgaga naj bo zdaj odgovoren za vse lumparije, ki so jih uganjali dozdaj v ljubljani različni blagoslovljeni elementi in tudi za vse tiste lumparije, ki si jih mislijo še zanaprej privoščiti. Čisto krščanska morala! — Kdo pa je ta Zgaga, ki ga »Slovenec« bagatelizira s svojim običajnim »neki«? »Slovenec« ga sicer tudi opisuje na način, kakor se opisuje tatove in roparje v »album hudodelcev«, dasi nesrečni Zgaga ni ne tat, ne ropar, ampak čisto poštena duša, ki pa je postal žrtev značaja, ker se ni hotel propalemu ljubljanskemu škofu udejati za političnega valpta, ampak je hotel biti edini duhovnik, kakor je Kristus tirjal: služabnik cerkve in prijatelj ljudstva. Bonaventuri pa to ni bilo všeč in zato ga je neumiljeno preganjal po najslabših kotih kranjske dežele, kakor je že njegova stara metoda. Misli je, da bo moža s tem pridobil za svojo umazano politiko, dosegel pa je baš nasprotno in kar je čisto naravno: ubil ga je na duši in na telesu Zgaga je bil zelo izobražen človek, mehka, lirčna duša. Govoril je v zbranih besedah ne samo v osebnem pogovoru, ampak tudi v propovedih, zato je bil resničen užitek občevati z njim in poslušati njegove pridige. Njegovi farani so ga ljubili vsi do zadnjega. Kogar bo kdaj zanese v tisti daljni kot na kranjsko-hrvaški meji, Babno polje, bo lahko izvedel, kako težko so se ločili Babno polje od župnika Zgaga, ko sta ga prišla v škofovem imenu iztirat od tistega cerkniški dekan in starotški župni upravitelj, prosluli Peter Hauptman, ki je bil sam vreden, da bi ga spodoben človek z moko curijo nagnal iz župnišča, kjer je živel z mladim dekletom tako, kakor se živi pač v konkubinatu. Pozneje je pregnal Jeglič že na pol ubitega Zgaga v kočevske hribe, v Planino nad Črnomljem, kjer je živel v najbednejših razmerah. Farovž je bil na eni strani podprt s trami in vsak dan je pretila nevarnost, da se mu zruši nad glavo. In še tu ni našel miru. Kmalu je moral zopet v novo preganstvo in naslojed v pokoj, zakaj škofovo železo se na tem ognju nikakor ni dalo razbeliti. Da je siromak spričo tolikoga preganjanja duševno in telesno propadel, je to nekaj čisto umevnega in vso odgovornost za to nosi škof Bonaventura. Tisti nesramni farizej, ki je brizgnil v katoliško curijo svoj ostudni pljunek, je gotovo dobro poznal križev pot, ki je bil nanj obsojen nesrečni Zgaga, a ga ni to čisto nič oviralo, da ne bi bruhnil na svojega tovariša debelega pljunka. Vedel je tudi, da napredno časopisje takih nesrečnih žrtev škofa Bonaventura ni nikdar napadalo, nasprotno, imelo je usmiljenje in sočutje do njih, kakor ga morajo imeti vsi po-

šteti ljudje. Minavski lopov je tudi vedel, da so v času katoliškega shoda različni duhovniki uganjali prave orgije v našem mestu in da Zgaga ni bilo na tistem cirkusu, a siromak hoče napraviti odgovornega tudi za tiste nečednosti. Namen posvečuje sredstva. Proti takemu lopovstvu ni druge pomoči, nego da napredno časopisje sleče rokavice in s polnimi imeni priobčuje odslej zgodbe o »duhovnikih z dežele«.

+ Sodba češkega lista. »Čas«, glasilo čeških realistov (Masaryka, Drtine), prinaša večkrat prilogo, ki je več ali manj posvečena Slovakom — čisto v smislu češko - slovaške enote. V 6. letošnji številki piše med drugim: »Za češko - slovensko razmerje in kulturno kooperacijo se začnejo zanimati tudi Slovenci, v avgustu prof. Ilčič, ki je bil tudi na češko - slovaških posvetovanjih v Lukačevicah, nedavno dr. M. Rostohar. Zares, češko - slovaška vzajemnost se v poslednjih časih razvija v tako smer, da more tudi za Slovence in Hrvatce v neen pravec dati iniciativo, saj se je tudi ona sama od Jugoslovancov učila. Zato je tem bolj čudno, da se na češko-slovaško vzajemnost sklicuje dr. M. Rostohar za take težnje in cilje, kakor jih goji v svoji »Napredni Misli«. Ako se na pr. trdi na naslov mlade slovenske generacije, združene okoli goriske »Veče«, da je kulturno zblizanje s Hrvati za Slovence tako zlo, kakor germanizacija ali romanizacija, so to sredstva, kakor jih je rabil svoj čas proti češko - slovaški vzajemnosti dr. Czambel«, (uradnik madžarski v Pešti, ki je filološki dokazoval, da Slovaki ne spadajo k Čehom!). — V družbi Czambelov mi ne bomo! Masarykovo glasilo, tako vneto za češko - slovaško vzajemnost, je s tem izpregovorilo tudi o nas in za Jugoslovance.

+ Okrajni sodnik Josip Prevec. V bolnici je na srčni kapi umrl gosp. Josip Prevec, okrajni sodnik in sodni predstojnik v Logatcu. Pokojnik je bil v narodnih krogih dobro znan, saj ni bilo nobene narodne prireditve v ljubljani in nobene večje svečanosti na deželi, ki bi se je ne bil udeležil rajni Prevec. Dasi uradnik, vendar se ni nikoli bal javno izpovedati svojega prepričanja in se udeleževati našega narodnega življenja. Kjerkoli je služboval, povsodi je bil duša ondodnih narodnih društev. Posebno rad je gojil petje in kot navdušen pevec je oživil k novemu življenju marsikatero pevsko društvo na deželi. Kakor je bil neomajen narodnjak, prav tako zvest pristaša je bil narodno-napredne stranke. S sodnim predstojnikom Prevcem je umrl mož, značaj, ki postajajo vedno redkejši v naši domovini, zato je naša žalost tem večja, ker vidimo zapored padati list za listom — naših najboljših mož. — Vrlemu možu bodi v Sloven-cih ohranjen trajen spomin!

— Umrla je danes nadobudna hčerka gospoda Kraškoviča, posestnika in trgovca na Starem trgu, gospica Malči v mladostni dobi 14 let. — Naše sožalje!

Postarji in poštni ekspedijenti. Avstrijski postarji in poštni ekspedijenti so imeli v nedeljo na Dunaju zborovanje, katerega so se udeležili tudi delegati s Češkega, Dolenjskega, Avstrijskega, Galicije, Moravske, Šlezije, Koroške, Štajerske in Kranjske ter od poslancev vit. Pantz, dr. Waba, Glöckel in dr. Pollauf. Na dnevnem redu je bil referat dunajskega nadpoštartarja Schagingerja, ki je s posebnim zadovoljstvom govoril o koalicijskih vseh državnih uradnikov, kar je znak solidarnosti med državnimi uradniki. Oznail je nato bedo med postarji in poštnimi ekspedijenti, ki morajo skušati na podlagi te koalicije priti do boljšega kruha. Pač se priznava upravičenost tožba, ne stori se pa ničesar. Razen 35letne službene dobe in razen strokovne legitimacije ti dve kategoriji nista dosegli ničesar, ker smatrajo te uradnike kot uradnike slabše vrste. Zahteve postarjev in poštnih ekspedijentov pa so sledeče: Dosega domovinske pravice na kraju službovanja, dosega inteligenčne volilne pravice v vseh kronovinah, odmera dopusta po službenih letih proti nadomestanju s substitutom, ki ga plača država, izboljšanje pokojnine, ustvaritev prehodnega stadija za one postarje, ki so dolgo služili na manjših mestih in njih imenovanje za nadpoštartarje na njihovem službenem mestu, stopnjevalno napredovanje, ki je izostalo, z veljavnostjo za nazaj, primerne uradne prostore in uradna stanovanja, odprava sedanje uniforme in nadomestitev z uniformo, kakršno imajo deželnoknežji uradniki, zvišanje plače poštnim ekspedijentom za 120 K in njih imenovanje po 12letni službi za postarje. Posebno slabu gre poštnim ekspedijentom, ki niso niti stalno nameščeni, niti niso upravičeni do pokojnine. V svoji plači stoji daleč za državnimi na-

stavljenici, kljub temu jim hočejo dovoliti samo letnih 60 K priboljška in to še samo kvalificiranim. Poštni ekspedijenti zahtevajo stalno neodpovedno nameščenje in za postarje najvišje prejemke VIII. činovnega razreda, če dosežejo 35 službenih let. V tem smislu je bila sprejeta tudi resolucija. Resolucija je bila po daljši debati soglasno sprejeta. V vodstvo centralne organizacije so bili nato izvoljeni gg. Schaginger (Dunaj) predsednik, Schäffer (Laa) podpredsednik, Srna (Sv. Andrej), Hammer (Mannersdorf) tajnika, Mahr in Wurm (Dunaj) blagajnika, Stummer (Dunaj), Brunner (Liesing), Thalhammer (Atzgersdorf), Hochapfel (Ebreichsdorf) odborniki, Glöckier (Pitten), Kopeindl (Hadersdorf), ga. Schweitzer (Dunaj), Distl (Waltersdorf) in Kruby (Schattan) namestniki, Köllner (Dunaj) in Mayer (Schwadorf) pregledovalca.

Dvojni detomor. Kamniški okraj hoče biti vedno s svojimi senzacija-mi na površju. Dne 5. januarja je prišel iz Trojan po celem Črnem grabnu glas, da je neka ženska umorila dva otroka. Ta glas ni bila prazna govorica. Zares je orožniški stražmojster gosp. Ogrizek aretirati leta 1892. v Lenovcu rojeno Magdaleno Drobež, nezakonsko hčer, doma iz Jelenka, župnija Št. Gotard. Ze dali časa je bila na sumu, da je bila večkrat noseča, toda vselej je stvar kar tako mirnim potom prešla. Sedaj pa jo je izdala neka Ivana Izlakar, s katero sta se skregali. Nekega dne, ko ni bilo Magdalene Drobež in njenih ljudi doma, je imenovana sosedka Ivana Izlakar šla v klet, kjer je izkopala truplo novorojenčka ženskega spola. Za kraj, kjer je bil isti pokopan, ji je povedala neka šolarica, ki je videla Magdaleno Drobež kopati jamo. — Truplo je Izlakar vzela domov in obvestila orožnike, ki so takoj aretirali Magdaleno Drobež in se nahajala sedaj v preiskovalnem zaporu na Brdu. Ta mrtvi otrok pa ni edini, ki ga je Drobež zakopala v kleti. Dne 8. januarja je sodna komisija na licu mesta na Jelenku prekopala klet in našla skelet še enega otroka. Tudi tega je zakopala Magdalena pred dobrima 2 letoma. Vse to je sama priznala in pokazala kraj, kjer ga je zakopala. Pred petimi leti pa je porodila prvega otroka, kateri je pa čez 6 dni umrl in so ga pokopali na pokopališču. Ljudje trdijo, da je gotovo tudi temu pomagala na boljši svet. Če bi bilo tudi to res, ima to mlado, sicer dosti čedno dekle, tri umore svojih otrok na vesti. — Na vprašanje, zakaj je pokopala otroka v kleti, je odgovorila: Zato, ker pravijo, da mrtvorojeni otrok (ona trdi, da so bili mrtvorojeni), tako ne pokopujejo na blagoslovljeno pokopališče, jih je pa ona rajši kar doma pokopala. Dekle pride pred pota.

Prevaran športnik nam poroča, da ga je predvčerajšnjem prišlo veselje se po Bledu drsati, kamor se je tudi odpeljal iz ljubljane z jutranjim vlakom. Že med potjo iz Lesca do Bleda je bilo mnogo toplejše kakor v ljubljani, sneg mnogo manjši, osonci holmev na desni strani ceste pa je bil deloma sploh brez snega. Le na vrhu in v vznožju je ležal, po drevju je pa skakaljal in »jokal« lepi kalin. Slabi znaki, toda le na Bled, saj je tam naravno mrzljše, kakor v ljubljani, si je mislil drsalec in sledil svojemu sklepu. Dospevše do jezera, je športnik milo vzdihnil, vse veselje mu je vzele pretopla temperatura. Le ob kraju je bilo jezero nekoliko pomrznjeno na južnem delu, na severnem (od knez Windischgrätzove vile približno) pa je bil tanek led. Koder je bilo sploh zamrznjeno, so otroci led prebijali s kamenjem in palicami. Po vodi sta se potapljala dva povirka, kakor da bi se hotela posmehovati ljubljanskemu izletniku. Informacije je sicer dobil, da bode jezero zamrznilo, če bode dlje časa še tako držalo — in to je bilo vse. — Urnih nog je zapustil zaprte vile in se po precej toplem solncu in lepi poti napotil nazaj na Lesce, kjer se je, okrepčavši se in obudovavši krasni pobeljeni Stof, vsedel na vlak in oddrhal z njim domov.

Kinematograf »Ideal«. Danes je zadnji dan lepega sporeda z veseljoigro »Maks postane torero«. — Jutri, v petek, specialni večer z Nordisk - veseljoigro »Bela dama« v treh dejanjih. Gotovo bo imela ta krasna veseljoigra, ki je polna razposajenega humorja, najlepši uspeh. — V soboto senzacijska drama v treh delih po enakoimenskem romanu pl. Blüthgena. Glavno vlogo igra slavna berlinska tragedinja Lucija Höflich.

— Prijet slepar. Danes dopoldne je prišel v poštni urad na južnem kolodvoru dokaj čedno oblečen mladenič in predložil poslušnemu uradniku knjižico poštne hranilnice, glasečo se na 90 kron, od katerih je bilo že prejšnji dan dvignjenih 40 kron. Mladenič je rekel, da hoče dvigniti še nadaljnih 40 kron. Poštni oficijant, ki je bil pri oknu, je vzel knjiž-

co ter jo oddal, ker je opazil, da je bilo 90 K vloženi šele predvčerajšnjem, a da je bilo takoj drugi dan dvignjenih 40 kron, v pregled poštne-mu oficijalu g. Franu Čušu. Ta gospod ima izredno dobre in bistre oči. Zato je hipoma opazil, da je vsota v hranilnici ponarejena in da je na mestu, kjer je bilo napisanih »90 K«, nekaj radiranega. Ker je bila hranilnična knjižica izstavljena od glavnega poštnege urada v ljubljani, je telefoniral tjakaj in izvedel, da so bile na dotično knjižico pred tremi dnevi vložene samo tri krone. S tem je bilo dognano, da je mladenič, ki je hotel dvigniti 40 kron, slepar. O stvari so takoj obvestili policijo. Skoro na to sta se na pošti pojavila dva stražnika, ki sta sleparja aretirala, ga uklenila in odvedla v zapor. Slepar je baje krojaški pomočnik z Vrhnike. Kako se piše, še ne vemo. Enako sleparijo je izvedel že včeraj pri nekem poštne-mu uradu v ljubljani. Tu se mu je sleparstvo posrečilo in je dobil izplačanih zahtevanih 40 kron.

Nadebudna deklica. Včeraj je prišla v trafiko na Glincah neka kmečka ženska ter pozabila na prodajalni mizi denarnico s 6 kronami. To priliko je porabila takrat v trafiki prisotna 12letna Frančiška Cajhen in denarnico izmaknila. Ker je denar lahkomisljeno trosila, so ji stopili na prste in je po daljšem zavijanju sled-nije le priznala svoj greh. Ker je nedoletna, bode imela opraviti le s policijo.

Nesreča. Ko je šla včeraj popoldne branječeva žena iz Tržaške ceste št. 24, Helena Aleš, po Rimski cesti v mesto, ji je pred Merčanovo hišo spodrsnilo, da je padla ter pri padcu zadobila dve rani in nezavestna obležala. Odvedli so jo na rešilno postajo, kjer so jo obvezali, potem je šla pa domov in je ostala v domači oskrbi.

Valčkov večer priredi ljubljanski društveni orkester v soboto dne 17. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma. Kdor želi slišati najnovejše in najmodernejšie valčke in se po njih melodijah naplesati, mu svetujemo, da se udeleži Valčkovega večera. — Za dobro kapljico in jestvine bo skrbel gosp. Štepec iz Šiške.

Društvena naznanila.

VI. družabni večer »čajev večer«. Narodne čitalnice se vrši to soboto v veliki dvorani Narodnega doma. Prireditvev oskrbe cenjene dame, kar jamči za krasen večer. Zeleti je, da se cenjeni posetniki, zlasti rodbine udeležijo tega večera v polnem številu. Pričetek ob pol. 9. zvečer. — Veselični odsek.

Slovensko lovsko društvo v ljubljani naznanja svojim članom in naročnikom njegovega glasila, da ne more iziti ta mesec »Lovec« pravčasno zaradi stavke v tiskarni. Kakor hitro preneha stavka, izide dvojni številka.

Telovadni odsek »Sokola I.«. Moste pri ljubljani naznanja, da se je moral vsled nastalih zaprek občni zbor preložiti. Občni zbor se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 25. januarja, točno ob 3. popoldne v gostilni »pri Joškotu« na Selu. Ker je to zadnji odsek občni zbor, prosimo bratsko članstvo, da se istega polnoštevilo udeleži. — Na zdaj!

Pripravljali odbor za ustanovitev društva »Sokol« Moste pri ljubljani naznanja, da so pravila odobrena in da se vrši ustanovni občni zbor pol ure po zadnjem odsekovem občnem zboru v gostilni »pri Joškotu« na Selu. Vse možčansko, kakor tudi drugo, Sokolstvu naklonjeno občinstvo vabimo k polnoštevili udeležbi. — Na zdaj!

Smuški tečaj. Deželna zveza za tujski promet in turizmo na Kranjskem otvorila je v ljubljanski okolici (na polju kjer se konča sankalske »Ljubljanskega športnega kluba« 14dnevni smuški tečaj za začetnike pod vodstvom priznanega veččaka g. Rudolfa Badiure. Člani športnega kluba »Ilirije«, kakor tudi drugi interesenti, ki nameravajo ta tečaj obiskati, javijo naj se klubovom načelniku Josip Rohrmannu ali naj pa pridejo direktno na vadbeni prostor. Tečaj se vrši od danes naprej skozi vsak dan od 1. do 4. popoldne.

Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu naznanja, da se vrši njegov redni občni zbor 23. t. m. v prostorih Narodnega doma ob 8. zvečer z običajnim dnevnim redom. V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor pol ure pozneje pri vsakem številu članov.

Delavsko bralno društvo v Idriji priredi dne 31. t. m. v salonu sestre Mici Štravsove predpustno veselico z jako lepim sporedom, ki ga bo izvajal na novo oživljeni moški pevski zbor ter zbrane strune godbenega kluba »Lire«. Kakor je bil sp-ter v splošno zadovoljnost članstva »Silvestrov večer«, tako se je nado-

jati tudi lepega glasbenega užitka na tej predpustni zabavi, na katero vabimo vse prijatelje društva in glasbe, ter prosimo vsa napredna društva, da sprejmejo to v znanje. Ako se bo društvo, ki stoji na načelu narodne in stanovske zavesti, podpiralo od strani naprednega idrijskega meščanstva, tedaj bode zamogel podajati pevski zbor, kakor tudi tamburaški zbor, ki se je po dolgem odmoru zopet v močnem številu zbral, občinstvu letos mnogo več lepih zabavnih večerov kot prejšnja leta. Ravno v mestu Idriji, ki je prvo mesto za stolnim mestom na Kranjskem, primanjkuje ter se tudi pogreša umetna glasba. Društvo se sedaj nahaja v lepem cvetju. Treba pa mu je dati primerne hrane, da ne vsahne.

Prosveta.

Iz pisarne slov. gledališča. Noč ob pol 8. prvič v sezoni A. Schnitzlerja »Ljubimkanje«. V vlogi Kristine debutira gđ. Ružica Buzenova. Vloga Weiranga igra to pot g. ravatelj Borštnik, ker je prevzel g. Skrbinšek vlogu Frica, da je sploh omogočil predstavo. Sicer nastopijo še gospe Juvanova in Bukšekova ter gđ. Danilo in Sest. — Nato se igra groteska »Maska sata-na«, ki je imela ob premieri radi svojega spretno zgrajenega efektnega in presenetljivega dejanja pri publiku velik uspeh. Tudi poročevalci časopisov so se zelo pohvalno izrazili. Glavni vlogi igraja g. Bukšekova in g. Skrbinšek, ki je tudi obeh iger režiser.

V nedeljo popoldne ob 3. uri se vprizori drugič v tej sezoni burka v treh dejanjih: »Oj ti tisti!« (Gospod senator), ki je izzvala pri prvi predstavi občinstvu mnogo smeha.

V nedeljo zvečer ob pol 8. uri se pa igra prvič v tej sezoni velezabavna veseligrada »Na letovščini«. Spisal dr. Josip Stolba. — Iz repertoara Kralj. zem. kazališta v Zagrebu prevajajo se: burka »Velik komet« in drame: »Tui pogled«, »Stari paviljon« in »Aletuja«.

Književnost.

— »Socijalna Matica« v Gorici si je postavila nalogo, da potom majhnih poljudnih knjižic razširja znanje med ljudstvom. Letošnje knjige, ki so ravnokar izšle, zasledujejo ta cilj na socijalnem in prirodnoznanstvenem polju. V splošnem bi pripomnili, da je dosega tega cilja pri gotovih tvarinah, zlasti pri naravoslovnih sila težavna in da se pisatelju ni moglo izogniti tujih izrazov. Tudi nekaj osnovnih pojmov mora pisatelj pričakovati pri bralcu, pri socijalnih spisih pa lahko izhajamo brez vsake težkoče s pojmi, ki so v ljudstvu že domači. Kolikor je bilo mogoče, je »Socijalna Matica« to tudi vpoštevala, v prilog razširjenju teh knjig med širšimi sloji ljudstva, pa bi priporočali, da se to v bodoče še bolj vpošteva. Socijalno smer imajo knjige: dr. Ivan Žma v e c »Ozdravljenje socijalnega življenja z vporabo prirodoslovja«, dr. Karel Slanc »Zadruga« in dr. Vekoslav Kisovec »Delavsko zavarovanje proti nezgodam«. Prva in druga knjiga se bavita bolj s teoretičnimi vprašanji razvoja socijalnega življenja, dočim se bavi knjiga dr. Kisovca s praktičnimi vprašanji ter vpošteva zlasti zavarovalnico v Trstu. Pripomniti bi na tem mestu, da Deželna zveza obrtnih zadrug ne stremi za ustanovitvijo samostojne zavarovalnice za Kranjsko, marveč zahteva le ustanovitve podružnice tržaške zavarovalnice in misli, da upravičenosti te zahteve tudi pisatelj ne more zanikati, zlasti če so mu znani križevi poti delavcev naše narodnosti pri omenjeni zavarovalnici. Knjiga prinaša zelo veliko gradivo statističnega materiala in je gotovo velike vrednosti za proučevanje razvoja zavarovalnic. Prirodoslovno vsebino ima knjiga: dr. Boris Zarnik »O bistvu življenja«, ki odpira vpogled v najnižje vrste živih bitij ter na jasni primerih kaže, kako negotova je meja med živim in neživim. Končno nas je ponel prof. Ferdinand Seidl po Goriški in pokazal okamenelo zgodovino teh pokrajin. Izbiro snovi za »Socijalno Matico« lahko imenujemo prav srečno.

— Članarina za »Socijalno Matico« znaša 5 K. diaki, učitelji in delavci plačajo le 3 K. Knjige se naročajo pri Goriški tiskarni A. Gabršček.

— Tržne cene posameznih knjigam so sledeče: 1. Dr. Žmavc: Ozdravljenje socijalnega življenja 1 krono; dr. Slanc: Zadruga 1 K 50 v; dr. Kisovec: Delavsko zavarovanje 80 vin.; dr. Zarnik: O bistvu življenja 80 vin.; prof. Seidl: Geološki izprevidi po goriški okolici 1 K; dr. Ozvald: Srednješolska vzgoja 1 K 60 vin.

Izpred sodišča.

Razprava Rosman - Golija. — Vzklicna razprava na tožbo gosp. novomeškega župana Rosmana proti vladnemu koncipistu K. Goliji, se je včeraj končala. O obravnavi ne bomo obširno poročali, konstatiramo samo to - le: Čez 20 prič je z vso odločnostjo potrdilo, da je Golija nasproti županu se res žaljivo obnašal, oziroma, da je njemu nasproti res izustil besede: **Marš ven! Odpeljite ga!** Temu nasproti je le kakih 6-8 prič, ki to zanikajo, ostali pa se ne vedo gotovo spominjati. Predlagalo pa se je še več pozitivnih prič, ki bi to potrdile, te pa je sodni dvor odklonil. — Po trideseturnem posveto-vanju razglasi predsednik senata med občo pozornostjo sledečo razsodbo: Vzklic zasebnega obtožitelja župana K. Rosmana proti razsodbi okrajnega sodišča, se kot neutemeljen zavrne in prva razsodba, s katero je bil Golija oproščen, potrdi. Razlogi: Da je Golija izustil besede: »Marš ven! in arretieren Sie ihm!« to tudi sodni dvor na podlagi več pozitivnih prič smatra za dokazano. Toda drugo vprašanje pa je, če je bila s temi besedami čast zasebnega obtožitelja tudi res žaljena. V tem oziru je sodni dvor prišel do prepričanja, da je bil Golija kot vladni komisar opravičen tako nastopati proti besedam župana Rosmana, češ: »kdo je žandarje sem privlekel?« Golijevo dozdnevno žaljenje časti ne spada pod § 491. kaz. zakona, kajti besede: **Marš ven! itd. še niso take, da bi v očeh drugih ljudi za prizadetega pomenile kakšno razočaranje.** Zato je bilo obtožena oprostiti. — Razsodba je po celnem mestu vzbudila ogorčeno presenečenje.

Razne stvari.

• **Uspeh francoskega aviatika.** Francoski aviatik Bonnier se je dvignil v sredo popoldne ob 3. z enim potnikom v Kairu in je prišel ob 5. uri 20 minut v Aleksandrijo.

• **Obsojen ravnatelj.** Pred dunajskim porotnim sodiščem je bil obsojen že predkaznovani bivši ravnatelj ogrsko-hrvaške premovalne družbe v Koprivnici zaradi goljufije v dveipolletno navadno ječo.

• **Savarnska afera.** V znanem zloglasnem procesu proti Reuterju in Forstnerju se ni zahtevala z ozirom na njuno oprostitev nikak revizijske oprostilne sodbe sodišča v Strassburgu, vsled česar sta postali oprostilni razsodbi pravomočni.

• **Samomor očeta morilca Polca.** Pred kratkim so pripeljali v bolnišnico v Brucku očeta zloglasnega morilca Polca, starega tovarniškega delavca Josipa Polca. Mož se je zabodel te dni z nožem v prsa in je v 10 minutah umrl.

• **Eksplozija.** V Rotterdamski tovarni za ogljikovo kislino je eksplodiral cilindar, napolnjen z ogljikovo kislino. Stiri delavci so bili na mestu mrtvi, truplo enega delavca sploh ne morejo dobiti, ker ga je raztrgalo v drobne kosce. Osem delavcev je težko ranjenih.

• **Aretacija nevarnega morilca.** V Aspangu so aretirali orožniki nevarnega morilca in roparja Feliksa Poznika. Poznik je l. 1907 umoril in oropal na Vestfalskem nekega kmeta. Nato se je potikal po svetu in izvršil še več tatvin in ropov. Oblasti ga zasledujejo tudi zaradi vloma v neko banko.

• **Neprevidno ravnanje z orožjem.** V stanovanje poročnika Zieglerja, tamošnjega trdnjavskega topničarskega polka v Krakovu, je prišel njegov tovariš, poročnik istega polka. Ogledoval je med drugim tudi novi Zieglerjev samokres. Pri tem je ravnal tako neprevidno, da se je samokres sprožil. Krogla je zadela Zieglerja v prsa. Mož je obležal na mestu mrtve.

• **Reformna plesa.** Na velikonočno nedeljo in ponedeljek so povabljeni v Pariz vsi koncesionirani pesni mojstri in učitelji iz Francoske, Italije, Angleške, Nemčije, Avstrije, Španije in Švice, da se posvetujejo skupno o modificiranju plesa Tango in drugih modernih plesov tako, da ne bodo ti plesi nič več spodtakljivi za gotove družbe. Na ti konferenci bo predložen tudi načrt, po katerem naj bi se modernizirali kitajski plesi.

• **Ponesrečen parnik.** V Fundy hai je nasel vsled silnega viharja na pečine parnik »Cobequid«. Na parniku je 150 oseb in sicer 75 mož posadke in 75 potnikov. Stanje ponesrečenca je obupno, posebno ker se ponesrečenemu parniku ne more približati noben čoln in ker je nevarnost, da se parnik, če ne preneha vihar v kratkem prelomi in potopi. Druge vesti trde, da parnika ni več na skali in da se je že potopil.

• **Predrzen ropar v cerkvi.** V Sobotico je prišel te dni z Dunajskega Novega mesta mlad, precej zamarnjen človek. Hodil je del časa po me-

stu. Nato je šel v glavno cerkev. Ko ni videl v cerkvi nobenega človeka, je šel k tabernaklju in ga odklenil s ponarejenim ključem, katerega je imel že pripravljenega. Ukradel je iz tabernaklja več dragocenih relikvij, okrašenih z dragimi biseri, ki so jih dobili še le pred kratkim iz Toursa. Tata je zalotil nekdo med tatvino, poklical je policijo, ki je predrznega roparja aretirala na poti na kolodvor.

• **Najbolj prometne ceste na svetu.** Zadnje preiskave, ki se bavijo s prometom na cestah velikih mest, so dognale, da sta sedaj najbolj prometni cesti na svetu vogel pri Mansion-House v Londonu in Operni trg v Parizu. Mimo Mansion House gre največ pešcev, po Opernem trgu vozi dnevno največ voz. Mansion House pasira vsak dan v tednu povprečno 500.000 pešcev in 50.000 voz, Operni trg pa 450.000 pešcev in 63 tisoč voz. Kot tretja najbolj prometna cesta pride nato v poštev Broadway v Novem Jorku s približno 480.000 pešci, kot četrta vrata Porta del Sol v Madridu, ki vežejo 8 velikih cest in izkazujejo približno 360.000 pešcev. Po 300.000 pešcev prečkara na dan Vladimirski prospekt v Petrogradu in Friderikovo cesto v Berlinu. Dunajski Graben pasira na dan približno 270.000 oseb.

• **Zastrupilevalec Hopf.** Hišni zdravnik Hopfov dr. Portman je izpovedal, da se je prva žena Hopfova v njegovem laboratoriju prav dobro spoznala in mu je celo pomagala. On je smatral Hopfa za zelo nevarnega mazača. Ko je ta žena umrla, je priča preiskal, da bi ugotovil vzrok smrti. Odprl je trebušno votlino in našel v nji večjo oteklino, katero je smatral za vzrok smrti, posebno še, ker mu je Hopf rekel, da je umrla žena vsled pokvare na želodcu. Izvedenec dr. Möller in zaupnik zavarovalnice, pri kateri je zavaroval Hopf svojo ženo, je izjavil, da je ženo natančno preiskal in dognal, da je popolnoma zdrava. Oče druge žene Hopfove je potrdil, da je bila njegova hči popolnoma zdrava, ko se je poročila. Nato je večkrat zbolela in hodila k staršem. Če je ostala le nekaj časa pri starših, je postala boljša. Njegova žena, Hopfova tašča, je rekla Hopfu v obraz, da daje njeni hčerki strup. V istem smislu je izpovedala tudi mati M. Schneider, ki je polig tega potrdila, da je bil otrok njegove hčerke Elsa popolnoma zdrav in krepak. Obolel je nenadoma in hitro umrl. Hopf zanika, da bi bil otoka zastrupil, pač pa pravi, da je pripravil truplo z arsenikom. Nadalje priče so izpovedale zelo obtežljivo za Hopfa. Iz njih pričevanja je razvidno, da je zastrupileval Hopf v veliki meri in da je bil pri tem početju zelo previden. Hopf še vedno taji vsako krivdo in se zagovarja zelo spretno.

• **Stavka v južni Afriki.** Glasom poročil iz južne Afrike postaja tam položaj vedno bolj nevaren. Posebno se bo položaj poostiril, ko pričnjo stavkati rudarji, katerih se prebivalstvo o se bolj boji kot železničarjev. Med rudarji je namreč veliko število črncev, ki so silno nasilni in veliko bolj divji kot drugi delavci. Vlada je sklenila, da uvede takoj ko prenehajo delati rudarji, vojno stanje in vojaško diktaturo. V vseh večjih krajih se vrše priprave kot za splošno vojno. Promet je že sedaj skoro ustavljen in med prebivalstvom je zavladal velik strah in apatija proti stavkajočim. Oboroženi meščani so se ponudili vladi, da pomagajo vzdržati red, toda vlada jih do sedaj še ni vsprejela, ker ve, da pride v tem slučaju takoj do krvavih spopadov. Ob eni je pripravljeno vse, da odpeljejo v slučaju stavke rudarjev vse žrnce nemudoma domov. V Kapstadtu je razglašeno obsedno stanje. Dinamični napadi na železniške proge se množijo. Postajenačelnika v Gledutz Riveru so aretirali, ker je pristopil z vsemi uslužbenci k stavku jočim in ni hotel izročiti postaje svojemu nasledniku. V Bloemfontainu stavkajo vsi železničarji. Vozijo samo nekateri vlaki in sicer z moštvo iz Kapstadta. Pri Ladybrandu je zapeljal neki strojni vlak do prve postaje na polju. Tam je odpel lokomotivo, jo odpeljal v Natal in pustil vlak s številnimi potniki v puščini.

• **Atentat na turškega generala v Parizu.** V stanovanje vodje radikalne turške stranke generala Šeripaše, bivšega turškega poslanika v Stockholmu, sedaj v Parizu, je vdrl v torek zjutraj neznan mlad človek in zahteval, da ga puste takoj k paši. Komornik je moža zavrnil, naker je potegnil ta samokres in ga ustrelil v prsa. Ranil ga je lahko. Komornik je hotel napadca ustreliti, toda samokres mu je odpovedal. V tem hipu je prišel na hodnik pašev zet Hali. Ta je skušal ustreliti napadca s komornikovim samokresom, toda tudi njemu je samokres odpovedal. Predno je mogel ustreliti nanj napadalec, je Hali stekel po drug samokres. Med tem

je prišla paševa žena. To je napadalec udaril po obrazu in jo pobil na tla. V tem hipu se je vrnil Hali z drugim samokresom in ustrelil napadalec v glavo. Ko je prišel čez nekaj minut pašer sam, je bil neznan napadalec že mrtev. Pri njem so našli dva samokresa in ostro bodalo. Paša je uverjen, da ima ta poskušni umor politično ozadje. Kdo je napadalec, ni znano, tudi niso našli pri njem nobenih listin. Gotovo pa je, da pripada bolj-šim turškim krogom v Carigradu. Šerif pašer, ki vodi že del časa kot izdajatelj nekega turškega lista v Parizu hud boj proti sedanjim turški vladi in ki je bil pred letom obsojen od turške vlade v nenavzočnosti na smrt, je izjavil, da je uverjen, da je organizirala napad turška vlada in sicer na pritisk velikega vezirja Said Halima, ki je obenem brat paševe žene. Takoj po ponesrečenem napadu je hotel vdreti k paši nek drug neznanec, katerega pa so pravčasno prišli in aretirali. Pri njem so našli samo koran in dva samokresa.

• **Strašen izbruh vulkana Sakura-Shimmachi.** Kakor smo že poročali, je začel v nedeljo zjutraj renadonja bruhati od sedaj še malo znan ognjenik Sakura-Shimmachi na japonskem otoku istega imena. Ta izbruh je strašen in mu je težko najti primere. Ogromne skale lete iz žrela med ognjem in gorečo lavo do 800 m visoko in padajo na zemljo v obsegu 3) km. Goreča lava preplavlja okolico in užiga vasi in mesta v okolišju. Tri velike vasi v podnožju ognjenika so že popolnoma preplavljene. Koliko ljudi je pri tem poginilo, se ne da dognati, ker beže ljudje na vse strani in se zgubljajo na raznih krajih. Gotovo pa je, da jih je na stolne poginilo v ognju. Vulkan je začel z gorečo lavo tudi velik gozd na bližnjem otoku in zažgal na več mestih mesto Kagoshima. Ljudstvo je zbežalo in mesto, ki je šlo nad 70.000 prebivalcev je bilo zvečer prazno. Na stolne ljudi je poginilo v mestu, na stolne pa begu. Iz mesta Kavanoko je prišlo poročilo, da je bil zadnji živ v mestu neki brzojavni uradnik, ki se je moral zadušiti po oddaji zadnje brzojavke. Mesto je popolnoma uničeno. Cel otok stoji v ognju in vse je umrlo. Vulkan bruhla neprestano naprej. Iz daljave opažajo gledalci in konstatirajo po 50 do 70 silnih izbruhov na dan. Zveza z otokom je onemogočena, kar je ostalo na otoku, je uničeno. New Yorški listi prinašajo strahne podrobnosti o katastrofi. Obseg katastrofe še ni znan, število žrtv cenijo že sedaj nad 10.000 oseb. Morje v okolici otoka je zavrelo, uničeno so vse ribe, nobena ladja se ne more približati niti na več kilometrov. Vulkan bljuje z vso sio in cele reke goreče lave teko po hribu, se razlivajo po otoku in se iztekajo v razburkano vrelo morje.

Mesto Kagoshima je popolnoma uničeno, na stolne prebivalcev je pogorelo v mestu, na stolne je ubilo na peti kamenje, ki pada z velike višine dalje na okrog po otoku in v morje. Na več mestih obrežja je nastopilo morje in poplavo cele naselbine, ki so bile bogato naseljene in kjer je cvetela kupčija z ribami. Nekateri trdijo, da so začeli bljuvati tudi vulkani na nekaterih sosednjih otokih, ker ni mogoče dobiti od njih nobenega poročila in ker se jim ne more nikče približati. Vlada je poslala na pomoč več parnikov z rešilnim moštvo in z živili, toda parniki se morejo približati otokom komaj na več kilometrov. Dokler ne preneha bljuvanje, je vsaka rešilna akcija nemogoča.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Velekritična situacija.

Dunaj, 15. januarja. V parlamentu vlada splošna zmešnjava. Krščanski socialci so konsternirani nad političnimi računi, ki izvirajo za nje iz zvišanja osebnodohodninske davka, zlasti med postavkami od 1800 do 10.000 kron. Krščanski socialci so se postavili v najostrejši afiont proti političnim posledicam tega zvišanja pod pretvezo, da gre za atentat na srednji stan. Resnica pa je ta, da se hoje krščanski socialci, da bodo vsled v bistvu malenkostnega zvišanja davka prišli na Dunaju v tretji volilni razred volilci iz dosedanjega 4 volilnega razreda, ki so po večini socialni demokrati. Na ta način bi bilo posestno stanje krščanskih socialcev hudo ogroženo. Zato zahtevajo, da naj se zvišanje v smislu kompromisa mešane komisije opusti vsaj do vsote 3200 kron. Krščansko socialni afiont je provzročil opoldne burno sejo parlamentarnih seniorov v kateri se je pojavil načrt, da naj zbornica poročila mešane komisije ne vzame na znanje,

marveč izroči finančnemu odseku, ki naj predlog izpremeni. Ta načrt po poslovniku ni dopusten in izvedljiv. Pojavil se je še drug načrt, da naj se prične pogajanja med strankami, v jutrnji seji pa naj se vrši debata in na koncu seje eventualno tudi glasovanje o izpreminjavalnih predlogih. Do sporazuma v konferenci ni prišlo. Predsednik bo dal kljub temu v plenumu glasovati o tem načrtu in bo načrt najbrže sprejet. Če bodo v jutrnji seji krščanski socialci res stavili izpreminjavalne pogoje in bi bili ti sprejeti, potem je gotovo, da bo padel ves predlog in da nastane neposredno parlamentarna kriza prve vrste, ki mora pripeljati do katastrofe. Večina je popolnoma razprta in njen razpad postaja čimdalje očitnejši. Vendar se računa tudi z možnostjo, da bodo krščansko socialni predlogi odklonjeni in da bo zmagal kompromis mešane komisije. V tem slučaju pa bodo pričeli krščanski socialci z masševalno politiko proti Sturjkhu. Od odlične strani se nam zatruje, da bodo krščanski socialci v tem slučaju glasovali proti proračunskemu provizoriju. Situacija je v tem trenutku velekritična.

Proračunski odsek.

Dunaj, 15. januarja. Proračunski odsek je še v permanenti. Češki agrarec Prošek je govoril od 1. ure ponoči do 11. dopoldne. Z ozirom na začetek plenarne seje zbornice je načelnik prekinil sejo. Prošek je izjavil, da je do sedaj govoril samo uvod k svojemu govoru in bo nadaljeval svoj govor, ko se seja proračunskega odseka zopet otvori. Seja proračunskega odseka se otvori četrte ure po zaključku plenarne seje zbornice.

Dunaj, 15. januarja. Ob 3/2. je predsednik dr. Sylvester otvoril plenarno sejo zbornice ter jo z besedami: »Otvorjam sejo in jo obenem zaključujem«, zopet zaključil, ne da bi naznanil, kdaj se vrši prihodnja seja. Bilo se je namreč bati, da izzovejo obstrukcijske stranke dolgo debato o dnevnem redu jutrišnje seje. Vsled tega nastopa predsednika so bili češki agrarci in radikalci užaljeni, ter so takoj zasedli dvorano, v kateri bi se bila morala pričeti četrte ure pozneje seja proračunskega odseka. Zasedli so vse prostore, da na ta način onemogočijo sejo proračunskega odseka. Popoldne je pričakovati zelo burne dogodke. Ko je odsekov načelnik hotel zopet otvoriti sejo, je prišlo do velikih kralavol. Češki agrarci in radikalci niso pripustili otvoritve seje. Kričanje in prerekanje je tako silno, da se sliši na hodnike.

Razbit proračunski odsek.

Dunaj, 15. januarja. Češki agrarci in narodni socialci so po polurnem tumultu razbili sejo proračunskega odseka. Položaj je bil semterj že tako opasen, da se je bilo že vsak trenutek bati osebnih spopadov. Češki agrarci so posebno ljuto napadali odsekovega predsednika poslanca dr. Germanna. Poslanec Stanek mu je zaklical: »Vi ste nedostojen človek, vi ste poljski Tisza!« — Dr. Germann hoče za to žalitev zahtevati zadoščenje. Takoj nato je predsednik zaključil sejo, rekoč, da bo čas prihodnje seje naznanil pismenim potom. Obstrukcionisti izjavljajo, da bodo tudi prihodnjo sejo proračunskega odseka razbili, ako bo sklicana danes zvečer, in zahtevajo, da se ta seja skliče še le po jutrišnji plenarni seji, ki se prične ob 11. dopoldne.

Zaključnja zasedanja in § 14. — Razpust parlamenta?

Dunaj, 15. januarja. V parlamentarnih krogih zatrujejo, da bo zasedanje parlamenta zaključeno in da nastopi takoj vlada § 14. Takisto se govori, da ni izključen razpust parlamenta.

Lokalne železnice.

Dunaj, 15. januarja. Vlada je predložila parlamentu predlogo o naknadnem kreditu 2 in pol milijona kot prvi obrok stroškov za lokalne železnice.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 15. januarja. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je sklenil udeležiti se češko-nemških pravnih pogajanj. Za pogajanja je bilo izvoljenih pet poslancev.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 15. januarja. Deželni maršal grof Goluchowski je prevzel posredovanje med Poljaki in Rusini v vprašanju volilne reforme.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 15. januarja. Parlamentarna straža je odvedla od današnje seje tri opozicijske poslanke, ki so bili izključeni. Ker so se ti branili, jih je večina zopet izročila imunitetnemu odseku.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 15. januarja. Hrvatsko-srbska koalicija namerava še tekom tega tedna izvršiti volitev v regnikolarno deputacijo, ki se naj v ogrsko regnikolarno deputacijo pogaja glede obnovitve finančnega razmerja med Hrvatsko in Ogrsko. Koalicija bo najbrže obstojala na tem, da dobi tudi v regnikolarni deputaciji ono večino, ki jo ima v deželni zboru. Obe frakciji stranke prava dobila najbrže po enega zastopnika.

Stavka na Portugalskem.

London, 15. januarja. Stavka železničarjev na Portugalskem se vedno bolj širi. V nekaterih večjih mestih je prišlo do deželne zboru. Obe frakciji stranke prava dobila najbrže po enega zastopnika.

Stavka v Južni Africi.

London, 15. januarja. Angleška vlada inserira v vseh velikih angleških listih, da išče novince za regularno armado. Zdi se, da so ti novinci določeni za Južno Afriko.

Ponesrečen parnik.

London, 15. januarja. Raznim parnikom se je posrečilo rešiti vse potnike in vse tovarne ponesrečenega parnika »Cobequitha«.

Admiral grof Ito.

Tokio, 15. januarja. Admiral grof Ito je včeraj jutraj umrl. Rojen je bil leta 1843. ter je vstopil 1868. v japonsko vojno mornarico. Leta 1877. se je udeležil državljanske vojne, 1882. je bil kapitan, 1895. še generalnega štaba, 1898. pa imenovan za admirala.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 15. januarja. Zloglasa »Albanische Korrespondenz« piše, da so črnogorske čete prekorale albansko mejo in zasedle vas Vermosk v pokrajini plemena Klementi.

Brindisi, 15. januarja. Iz Valone je dospelo sem mnogo Albancev, ki pravijo, da vlada v Valoni sicer na zunaj mir, v resnici pa silno vre ter se pripravljajo resni dogodki. Turški namen proklamirati Izet pašo za kneza, je povzročil celo gibanje, tako, da bo v kratkem vsa Albanija vstala in bo ljudstvo izdalo proklamacijo, da princa Wieda ne prizna kot kneza. Če bo dospel princ Wied v Albanijo, ne bo našel podložnikov, ker bodo vsi proti njemu, tako katoličani, kakor pravoslavni in mohamedanci, eni zaradi razlike vere, drugi zaradi vprašanja glavnega mesta. V Albaniji bo izbruhnila vojna plemena proti plemenu. V bojih pri Elbasanu med Esadovimi četami in četami provizorične vlade, je bilo 36 mrtvih in mnogo ranjenih. Isa Boljetinac je popolnoma ozdravel in bo kmalu tudi stopil na bojišče.

Dunaj, 15. januarja. Iz Pariza prihaja vest, ki se potrjuje, da je preiskava vojnega sodišča v Valoni dognala, da je bil Ismail Kemal v zvezi z Essad pašo. Mednarodna kontrolna komisija hoče Ismael Kemala prisiliti, da se odpove vladi, nakar bi komisija sama prevzela vladu. Med velesilami se vrše zopet pogajanja. Avstrija in Italija sta sklenili poslati še križarke v albanske vode.

Generalni guverner v Albaniji.

Dunaj, 15. januarja. Oficijalno se naznanja, da je predsednik provizorične albanske vlade Ismail Kemal podal demisijo. Zatrjuje se, da bo imenovan za generalnega guvernerja za Albanijo holandski polkovnik Weel, ki je poveljnik albanskega orožništva.

Volitve v Črni gori.

Cetinje, 15. januarja. Končni izid volitev v črnogorsko skupščino je sledeči: 46 članov vladne stranke in 16 opozicijonalcov, med njimi 9 radikalcev.

Kralj Peter.

Belgrad, 15. januarja. Kralj Peter obišče spomlad romunskega kralja in nato razne evropske dvore.

Srbsko vojno ministrstvo.

Belgrad, 15. januarja. Ker so zahtevali vsi višji častniki, ki jim je vlada ponudila portfelj vojnega ministrstva, da se sprejme vojni proračun, kakor ga je zahteval general Božanović, se je vlada odločila, da ugodi tem zahtevam. Višji zahtevki naj se dovolijo v obliki izrednega kredita.

Egejski otoki.

London, 15. januarja. Države trozveze so izročile včeraj zvečer vsake posebej odgovor trozvezi na Greyev predlog glede Egejskih otokov drugemu državnemu tajniku siru Arturju Nicholsonu.

Turčija.

Carigrad, 15. januarja. Komisija za udrnitev morskih ožin Bospora in Dardanel, zahteva kredit poldruga milijona.

Carigrad, 15. januarja. Na zahtevo Enver bega je bilo zopet vpokojenih 500 častnikov od polkovnika navzdol.

Berolin, 15. januarja. Nemški listi vztrajajo na tem, da je Turčija kupila od Italije križarko »San Marco«. Razen te je Turčija kupila še tri druge križarke in 4 torpedne rušilce ter en čilenski dreadnought. Grška je dobila te dni od štetinske ladjedelnice 6 novih torpednih čolnov.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmečko pisarno narodno - napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slav. znana Scottova emulzija iz ribjega olja.

V tej emulziji obseženo najfinjšje ribje olje se na Scottov način razkroji v majhne kapljice in tako napravi lahko prebavno tudi za oslabiljen organizem, da se tako vsak sestavni del tega bogatega živila dobro prebavi. Ako si še predučujemo, da je Scottova emulzija smetanasto sladka, pa lahko razumemo, da ta izdelek rado zavziva staro in mlado. — Biti pa mora pristna Scottova emulzija. Cena originalni steklenici K 250. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v v pisarnih znamkah dobite od trditve SCOTT & BOWNE, d. s. r. o. na Dunaju VII. sklicevanje se na naš list se pošlje: poizkušnja od kake lekarnice.

Krondorfer se kot najnovejša namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težavne organske dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najpogostejše priporoča. Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Prva guba je prva resna bolezen ženske. Dajmo ji sredstvo, da jo odstrani. Zadoštevajo ji bo, da porablja izborni *Crème Simon*, ki vrne polti njeno prožnost in odpravi ta izgib, ki je napovedovalec mnogih drugih, če se nanj ne pazi. To gojenje lepote je izpolniti s pudrom *Simonozeva riza*, ki vsebuje čisto rižovo skrobino in prekaša vse običajne pudre, vsebujejoč loj, ter ohrani polt svežo do visoke starosti.

Mnenje gospoda dr. Edgarda Saiasa v Solunu.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Preizkušal sem na nekaterih bolnikih buteljke Vašega Serravallovega kina - vina z železom, ki ste mi ga poslali in bil sem jako zadovoljen. Pri enem izmed teh bolnikov v rekonvalescenci sem mogel konstatirati, da so njegove moči s pomočjo tega vina hitro narasle, splošno stanje se je znatno izboljšalo in tek se je zopet pojavil. Drugi slučaj, kjer sem dosegel imenitne uspehe, je bila neka porodnica, bolna na malarični mrzlici. Vaše vino je zmoglo Laveranovega parazita. Ta dva slučaja mi zadostujeta, da bom zanašljivo vedno zapisoval Vaše vino, vselej, kadar bo prilika.

Solun, 5. maja 1909.

Dr. A. Saias.

Ali volite sedeti? Sedežne poloke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevšečno svetlikanje hlače in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpini na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1. (3578)

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi današnje borze 15. januarja 1914.

Valutni posrež.	Dolar	Blagovni
4%, majeva renta	82.65	82.85
4 1/2%, srebrna renta	86.60	86.80
4%, avstr. krona renta	83.25	83.45
4%, ogr.	82.35	82.55
4%, kranjsko deželno posojilo	—	89.—
4%, k. o. čelike dež. banke	86.—	87.—

Srečka	455.—	465.—
„ 1. 1860 1/2	690.—	—
„ 1. 1864	293.—	303.—
„ 1. 1868	284.—	294.—
„ zemeljske 1. izdaje	243.—	253.—
„ 2.	229.90	239.90
„ ogrske hipotečne	469.—	479.—
„ dun. komunalne	476.—	486.—
„ ljubljanske	61.—	65.—
„ avstr. rdeč. križa	51.50	55.50
„ ogr.	31.—	35.—
„ banška	26.75	30.75
„ turške	229.—	232.—

Valuta.	400.—	406.—
Ljubljanske kreditne banke	633.25	634.25
Avstr. kreditnega zavoda	516.75	517.75
Dunajske bančne družbe	103.30	104.30
Južne železnice	710.25	711.25
Državne železnice	794.75	795.75
Alpine-Montani	328.—	331.—
Ceške sladkorne družbe	273.75	274.75
Zlivotenske banke	—	—

Valuta.	11.39	11.43
Cekalni	117.50	117.70
Marke	95.35	95.55
Franki	94.95	95.30
Lire	252.50	253.25
Rubli	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 15. januarja 1914.

Termin.

Pšenica za apr. 1914	za 50 kg	11.55
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	10.74
Rž za apr. 1914	za 50 kg	8.86
Rž za oktober 1914	za 50 kg	8.51
Oves za apr. 1914	za 50 kg	7.73
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7.68
Koruzi za maj 1914	za 50 kg	6.64

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2			Srednji zračni tlak 736 mm		
Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
14.	2. pop.	736.4	-7.9	sl. jvzh.	sneg
„	9. zv.	735.5	-8.0	sl. jvzh.	oblačno
15.	7. zj.	732.7	-7.5	sl. sever	sneg
Srednja večerajšnja temperatura				-8.2°	
norm. -26° Padavina v 24 urah				mn 19.4	

Srednja včerašnja temperatura - 8.2° norm. - 26°. Padavina v 24 urah mm 19.4.

Gospodična

za trgovino z mešanim blagom, ki zna dobro računati in v nemškem jeziku voditi enostavno knjigovodstvo, se takoj sprejme. 223

Lastnoročne ponudbe na: Umetni miln Weiss Bela, Belatince, Ogrsko.

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme trdka Jos. Errath v Mokrenogu (Dolenjsko). 196

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. 4. z. ex 1863 in drugimi novimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 v. n.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Kavarna J. Zalaznik

pripravlja vam ljubljansko in gostinjsko najboljši zajtrk

kakor priznano dobro

belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinije pecivo.

SIR

zelo fin, polnomasten, kakor tudi skuta se dobi najceneje v mlekarni Ivan Vidmar Črni vrh nad Idrijo.

Mazilo za las.

Varstvena znamka NETOPIR napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izobno sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Spridčoval na razpolago.

Razpošiljam gratis in franko vsakomur svoj glavni katalog o dobro izdanih šepah urah, modernih budilkah in stenskih urah, zlatini in srebrni, glasbenem, manufakturnem, jeklenem in usnatem blagu, gospodinjstvih, toaletnih predmetih, orožju itd. in je priporočati, da ga ob potrebi naročite po dopisnici. — G. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, prva tovar. ur v Mostu 439 (Češko).

Pristna švicarska nikljasta remontoarka na sidro sistem Roskoppatent K 5.—. 3 komadi K 14.—. Registr. nikljasta remontoarka na sidro »Adler-Roskopf« K 7.—. Pristna srebrna remontoarka odprta K 8.40.

Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Tovarniška zaloga za Alpeke dežele v Ljubljani. Pisanja: Albert Pečovnik. Nepopisno veselje, nobene težave, negovati čevlje z **Erdal** kremo za čevlje.

Občinski odbor v Gorenjem Logatcu naznanja tužno vest, da je njega član, gospod

JOSIP PREVEC

c. kr. okrajni sodnik in sodnijski predstojnik

v bolnici v Ljubljani danes nenadoma preminul.

Pogreb prebalega rajkega se vrši dne 15. jan. 1914 ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Gorenji Logatec, dne 14. januarja 1914.

Leop. Punčuh, župan.

Bratno društvo v Gorenjem Logatcu naznanja tužno vest, da je njega mnogoletni predsednik, gospod

JOSIP PREVEC

c. kr. okrajni sodnik in sodnijski predstojnik

danes v bolnici v Ljubljani nenadoma preminul.

Pogreb prebalega rajkega se vrši dne 15. jan. 1914 ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Gorenji Logatec, dne 14. januarja 1914.

Leop. Punčuh, t. č. pred. nam.

V globoki žalosti potrli naznanjamo vsem dragim srodnikom, prijateljem in znancom, da je naša iskreno ljubljena hčerka in dobra sestra

Malči

danes ob 4. uri jutraj v dobi 14 let, previdena s sv. zakramenti, mirno in vdano preminula.

Tuplo prebalega rajnice se bode v petek, dne 16. januarja ob 3. uri popoldne slovesno blagoslovilo ter iz hiše žalosti, Stari trg št. 22, prepeljalo na pokopališče k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1914.

231

Franc Krahovec, trgovec in poseznik, oče. — Apolonija Krahovec, mati. — Pavla, Pepca, sestr. — Ferdinand, brat.

I. slovenski pogrebni zvezd Jos. Turk.

Telefon št. 18.

Leta 1873. ustanovljena družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon št. 18. 129

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Ženitna ponudba.

Udova, brez otrok, srednje starosti, s dobro obstoječo pekarijo, se želi seznaniti s 40—45 let starim pekarskim pomočnikom. Pekarija se nahaja v bližini Ljubljane.

Cenjene ponudbe naj se upošlejo do 28. januarja pod „pekarija“ 220 na upravn. „Slov. Naroda“.

Na anonimna pisma se ne ozira, ker je stvar resna. 230

NA IZBIRNO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE

plečke, košulavine, krtače, košulavine, nočne halje, portije in vsake modno blago.

Zelo solidna trdika:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi. 11

Sprejmo se samostojen

žagar

za venecijanski jarem na 3 liste v trajno delo na parne žage v Litiji. Vstop do 1. febr. 1914 ali tudi prej.

Zračno stanovanje

s 3 sobami in kopalno sobo isto stalna mirna stranka treh oseb za majev termin. 222

Ponudbe pod šifro „Zračno stanovanje“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franco v pločevinastih skatljah po 5 kg po povzetju za K 5-50. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ungar. Bienenhonig-Export) BALATONFÖKÁJ, (Ogrsko)

Za logarja se sprejmo

mlad mož

ne pod 24. letom, odslužen vojak in absolvent kmetijske šole oziroma dober vrtnar. 220

Prošnje na graščinsko oskrbnišvo Jurkloster pri Laškem trgu, Štajersko.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Skatlja (100 kom.) K 5.—. 2 skatli za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Ervin Lederer, lek. Budapesta IV. Muzum-körsut 21. po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Zlata svetinja Dunaj 1912.

Zivčno oslabei moške

pospešujejo povrnitev oslabilih moči s 4463

tabletmami Evaton.

Zahtevajte zbirko zdravniških izvidov. Poizkušnja K 420, polovični karton K 10.—, cel karton K 18.— po povzetju ali denar naprej. St. Markus-Apothek, tvornica farm. specialnih izdelkov, Dunaj III, Hauptstrasse 131. V Ljubljani lekarna Piccoli in lekarna pri Zlatem jellenu.

Sidro-Syrup. Sarsaparillae compos.

čistilo krvi. Steklenica K 3.50 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsici compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

čokolado olajšuje mazilo za prehlajenje, revmatizem, tiganje po udih, itd.

Steklenica K — 80, 1.40, 2.—.

Sidro-žvepleno-mazilo.

Zelo olajšuje pri litaju, solnem teku, itd.

Konček K 4.—

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v

Dr. Richter-jevi apoteki pri zlatom lovu, Praga I,

Elizabethstrasse 5.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

1) veleposedstvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 orolov, lahko tudi več posestnikov skupaj,

2) novo zidana pritlična hiša v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino,

3) dve enonadstropni hiši na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod potrebna je v primeri z vrednostjo le prav mala glavnica: ad 1) 30.000 K, ad 2) 2000 K, ad 3) 20.000 K. — S posestvom ad 1) združena je pravica lastnega lova — prijetno letovišče.

Pojasnili potom upravnistva tega lista ali posredovalne pisarne Valentini Accetto, Ljubljana, Koldovska ulica št. 8.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I., Aspernplatz I

se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih cenah.

Zavarovana glavica koncem leta 1912 400 milijonov kron. — Rezerve koncem leta 1912 116 milijonov kron.

Gener. zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I., Schmiedgasse 40, kjer strogo rečni, delavni sodrudniki vsak čas dobe dobre službe

Nadzornik za Kranjsko:

Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

Parfum distingviranega sveta je Dralleja

iluzija v svetilniku

Cvetlične kapljice brez alkohola.

Čudovita, presenetljiva prirodnost.

Smarnica, vrtnica španski bezeg, he-liotrop, reseda K 4.—, vijolica K 5.—. Po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

JURI DRALLE, BODENBACH n. L.

Štev. 1066/14.

Strežniška šola v deželni bolnici ljubljanski.

Z dnem 1. marca t. l. se odpre v ljubljanski deželni bolnici šola za bolniške strežnice z dveletno učno dobo, združena z internatom v prostorih cesarja Franca Jožefa zavetišča. V to šolo se sprejmejo

a) brezplačno prosilke, ki se zavežejo, da se bodo po dveletni šolski izobrazbi in ako so si pridobile državno strežniško diplomu, posvetile strežniški stroki in da bodo v slučaju, ako jih potrebujejo zdravstvena okrožja ali dežela, proti primerni plači prevzele službo okrožnih ali bolničnih strežnic; ta obveznost velja po pridobitvi diplome najmanj za dobo 5 let;

b) proti mesečni odškodnini 70 kron tudi druge prosilke, v kolikor dopušča prostor.

Sprejemne prošnje je opremiti z domovnim in krstnim listom (pri mladoletnih privolilo izjavo očeta ali varstvene oblasti), z uradnim izpričevalom o navedenosti, z izpričevalom o uspešno dovršeni meščanski ali višji dekliški šoli, oziroma z dokazilom o splošni izobrazbi, s popisom dosedanjega službovanja ter potrdilom o cepljenih kozah.

Tako opremljene prošnje je vložiti do 15. februarja 1914 na vodstvo deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Da dokažejo telesno usposobljenost, se imajo prosilke zgledati pri pristojnem c. kr. okrajnem zdravniku, (v Ljubljani pri mestnem fizikatu).

Prosilke dobe pisмено obvestilo, da se določenega dne osebno zgledajo pri sprejemni komisiji, ki bo odločila o vsprejemu. Sprejmo se najprvo začasno, po dvamesečnem zadovoljivem učenju pa definitivno.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 12. januarja 1914.

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana železniški kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-25 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-45 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prago, Linc, (London) Vlissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-23 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

5-31 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-10 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-10 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana železniški kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-42, 7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-45, 6-15, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prešernove slike

prejela in pošila po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Reservni fond K 60,700,720-10 — Izplačane odškodnine in kapitalje K 120,000,000-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsotni slovensko-narodno upravo.

Vse poslovanje dejno v Pragi, v ulici Karmelitska 1.

Generalno zastopstvo v Ljubljani: v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Povodom novega leta si naročite

prvi slovenski leposlovni mesečnik

„LJUBLJANSKI ZVON“

ki nastopa z novim letom 34. leto izhajanja.

„Ljubljanski Zvon“

šteje med svojimi
sotrudniki naše naj-
boljše pripovednike,
pesnike in kritike;

„Ljubljanski Zvon“

poroča nepristran-
sko o vseh važnejših
slovenskih in slo-
vanskih književnih
novostih.

„Ljubljanski Zvon“

si je tekom svojega
33letnega izhajanja
pridobil v našem slov-
stvu odlično mesto.

Januarska številka „Ljubljanskega zvona“ prinese med leposlovjem začetek
Jv. Cankarjevega romana „Ottakring“, Milan Pugljevo črtico „Mati“,
Kuharjevo skico iz potepuškega življenja „Za delom“, Labudovo „Na
oklicih“, Jugovo vinjeto „Moj greh“. Vladimir Knaflič priobči študijo
„Giovanni Boccaccio“, V. Mazi poroča o jesenski glasbeni sezoni v Ljubljani.
Zisrek prinese knjižne ocene izpod spretnega peresa št. Debeljaka,
Felicijana, Plešiča, prof. Westra itd.

Naroča se:

Upravništvo „Ljubljanskega zvona“ Ljubljana, Knaflcova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Prosimo, odrezite tu

Samostojno misleči kmetovalci!

Naročajte si z novim letom
priljubljeni

„SLOVENSKI DOM“

napredno kmetско glasilo

kateri izhaja že četrto leto
in velja za vse leto

le K 3.—

Izhaja vsako soboto v obsegu 12 strani,
prinaša dopise iz vseh krajev naše
slovenske domovine, daljše povesti in
gospodarske stvari ter najnovejše zani-
mive dogodke širom sveta.

Inserati

v „Slovenskem Domu“ imajo
velik uspeh. Cene jako zmerne.

□ □ □

Naroča se:

Upravništvo „Slov. Doma“ Ljubljana, Knaflcova ulica št. 5.

in pošljite na enostranski naslov:

Naročam 1 izvod „Ljubljanskega zvona“ *) in prosim, da se mi pošlje 1. številka
letnika 1914 s položnico, na naslov:

Ime in priimek: _____

Znaja: _____

Stanovališče: Kraj, dežela _____

Ulica (cesta) _____

št. _____

Podpis: _____

*) Kar se ne želi, naj se blagovoli prečrtati.

C. kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski sastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalec“ zastop.

„Kmetovalec“
s polnopravnimi
„Kmetovalec“
in
„Kmetovalec“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki na svoji strani v nobeni slovenski kmetijski list, kjer jim je naj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.

Posamezne številke zastop na ogled. 4744

Gospodarske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je :: :: vsaka prevara izključena. :: ::

Zadnji mesec!

Loterija za reševanje otrok

v korist društva za varstvo in reševanje otrok
6075 dobitkov v skupni vrednosti **80.000 kron**

Glavni dobiček 30.000 kron vrednosti.
Prvi trije glavni dobitki se po odbitku dobitvene pristojbine na željo izplačajo tudi

v gotovini.

Žrebanje nepreklicno 7. februarja 1914. Srečke po 1 krono se dobivajo po vseh menjalnicah, trafikah, loterijskih nabiralnicah in pa pri loterijski upravi, Dunaj, I., An der Nollner Str. 1.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.
Depart. XII, št. 5939.

Javni zakupni razpis

glede dobave posteljnih vrst, bolniške obleke, bolniškega perila in domačih čevljev za c. kr. domobranstvo.

Ministrstvo za domobranstvo namerava dobavo različnih posteljnih vrst, dalje bolniške obleke, bolniškega perila in domačih čevljev za leto 1914 zagotoviti si potom splošne konkurence in s tem javno pozivlja na vložitev pismenih ponudb, ki jih je najkasneje do 21. januarja 1914 ob 10. dopoldne vložiti pri imenovanem ministrstvu.

Na to dobavo nanašajoči se ponudbeni razpis, iz katerega se lahko posname način in število predmetov dobave, način vložitve ponudbe in splošni dobavni pogoji, je bil že v polni vsebini priobčen v »Slovenskem Narodu« št. 9, dne 13. januarja 1914.

Na Dunaju, decembra 1913.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Lepa in solidna

oprema za nevesto

izdelana v lastni šivalnici, je razstavljena od

13. do 20. t. m. v izložbah trvdke

Ljubljana **ANTON ŠARC** Ljubljana

Selenburgova ulica šte. 5.

Svežo prav dobro

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari trg šte. 19, Ljubljana.

Krasna prihodnost

za onega, ki kupi hišo z dobro upolnjano gostilno s kletmi, sobami in hlevom in vsem inventarjem v mestu na Slov. Štajerskem. Hiša se vsled bolezni posestnikove pod zelo ugodnimi pogoji takoj proda.

Pismene ponudbe pod »Prihodnost/175« na upravnitvo »Slov. Naroda«.

KUC

zdravniško priporočeno kraljevo vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 450. — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, — Malage, Konjaka, žganja itd. —
LJUBLJANA.

Št. 18/pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu popolniti je izpraznjeno službeno mesto

magistratnega ravnatelja

s prejemki VI. činovnega razreda mestnih uradnikov ljubljanskih, to je z letno plačo 6400 K, dejalnostno doklado 1500 K, štirimi štiriletnicami po 800 K in s pravico do pokojninskih in preskrbninskih užitkov v smislu dodatka k § 60. službene pragmatike za ljubljanske mestne uradnike.

Za namestitev v tej službi zahteva se v smislu obstoječih določil poleg splošnih zahtev za sprejem v službo mestnih uradnikov (§ 1 službene pragmatike) še posebej dokaz o dovršenih pravo- in državnoznanskih študijah, z uspehom prebitih vseh teoretičnih državnih izpitih, o z uspehom opravljenem praktičnem izpitu za politično administrativno poslovanje in o dosedanjem službovanju (§ 5 službene pragmatike).

Pravilno opremljene prošnje je vlagati do vštete 23. januarja t. l. pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 14. januarja 1914.

Naročite si
„Slovenski Ilustrovani Tednik“,
ki je jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami.
Izhaja v Ljubljani ter stane za četrt leta 250 K.
Novi naročniki dobe še vse letošnje številke in velik ilustrovani koledar zastop.

Wotan-
svetilka

z vlečeno
svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalatejih

Upravišтво

„Ljubljanskega Zvona“
„Slovenskega Doma“

Znamka za
5 vinarjev.

Ljubljana
Kneževa ulica 5.